

Taalbeleidsplan

2022-2027

Wij zetten straattaal op straat!

Taalbeleid is de structurele en strategische poging van een schoolteam om de onderwijspraktijk aan te passen aan de taalleerbehoefte van de leerlingen, met het oog op het bevorderen van hun algemene ontwikkeling en het verbeteren van hun onderwijsresultaten (Stichting Leerplan Ontwikkeling, 2019).

Met het opstellen van het taalbeleidsplan brengt het Zuiderlicht College het aangeboden taalonderwijs duidelijk in kaart. Er wordt een balans aangebracht in het hooghouden van de kwaliteit en het aanscherpen van de aangeboden leerstof.

Het plan is een actueel werkdocument dat geëvalueerd en bijgesteld wordt waar nodig.

Inhoud

1. Aanleiding	4
Interne beweegredenen	4
Externe beweegredenen.....	4
2. Situatieschets	5
Schoolprofiel	5
Schoolorganisatie.....	5
Analyse huidige taalsituatie leerlingen bij binnenkomst ('22-'23).....	5
Analyse taalsituatie na afloop schooljaar '21-'22	6
Analyse taalvaardigheidsontwikkeling schooljaar 2021-2022.....	10
Analyse huidig dyslexieprotocol.....	16
Analyse voorafgaande doelstellingen	17
Sterkte- /zwakteanalyse (Reflectie op huidige situatie)	17
3. Actuele visie.....	19
Taalbeleid bij Nederlands (smal taalbeleid).....	19
Taalbeleid bij moderne vreemde talen	19
Taalbeleid binnen alle vakken (breed taalbeleid)	19
Beoordeling van taalvaardigheid in toetsen.....	19
4. Geadviseerde doelen en prioriteiten.....	20
Op leerlingniveau	20
Op klasniveau	20
Op schoolniveau.....	22
5. Acties	24
6. Begroting	25
7. Monitoren en bijstellen.....	26
8. Evaluaties	27
Bijlage 1: resultaten enquête 'stand van zaken taalgericht vakonderwijs volgens het personeel'.....	29
Bijlage 2: resultaten enquête 'stand van zaken taalgericht vakonderwijs volgens leerlingen'	37

1. Aanleiding

Het Zuiderlicht College beschikt begin schooljaar 2022-2023 over een verouderd taalbeleidsplan. Er moet een nieuw, actueel plan komen om op een verantwoorde manier om te kunnen gaan met taalgericht vakonderwijs, om zo de kwaliteit van onderwijs te verbeteren en tegemoet te komen aan de leerbehoefte van de leerlingen.

Interne beweegredenen

- Leerlingen zien de relatie van verschillende vaardigheden tussen de verschillende vakken (talen) niet, hierdoor dalen leerprestaties;
- Leerlingen kunnen geen onderscheid maken tussen dagelijks algemeen taalgebruik en cognitief academisch taalgebruik;
- Geboden onderwijs aan vmbo-leerlingen met een (grote) achterstand op het gebied van begrijpend-, technisch lezen en spelvaardigheid kwalitatief verbeteren;
- Leerlingen zijn onvoldoende kritisch op hun eigen spelling en formulering;
- Aanwezigheid van een lage taalvaardigheid bij de leerlingpopulatie waardoor instructie, opdrachten en teksten onvoldoende begrepen worden;
- Het belang van taal voor onze leerlingen om succesvol te kunnen zijn in de maatschappij.

Externe beweegredenen

- Leerlingen op het vmbo basis- en kaderberoepsgericht onderwijs dienen niveau 2F te halen;
- De methodes en eindexamens worden taliger, hierdoor wordt er een groter beroep gedaan op begrijpend lezen;
- Goede spreek-, luister-, en gespreksvaardigheden stellen je in staat om effectief te communiceren. Bovendien vormen deze mondelinge vaardigheden de basis voor schriftelijke taalvaardigheden. Het leren ervan is dan ook van essentieel belang. De onderwijsinspectie concludeert dat leerlingen op (luister)vaardigheden in 2007 beter presteerden dan in 2017. De beheersing voor zowel luisteren, spreken als gesprekken ligt (ruim) onder de 65% voor streefniveau 2F als leerlingen in de brugklas terecht komen (*Inspectie van het Onderwijs, 2019*);
- In artikel 6c van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) wordt gesteld dat scholen verplicht zijn tot een structurele en herkenbare aanpak van achterstanden in taal en rekenen;
- Het Zuiderlicht College kampte in de periode vanaf de zomervakantie van 2020 tot aan de herfstvakantie van 2020 met leraren en leerlingen die thuis verbleven om redenen gerelateerd aan COVID-19, zoals het wachten op een test(uitslag), feitelijke besmetting met het coronavirus of het uitzitten van een quarantaineperiode. Ondanks grote inspanningen om het fysieke onderwijs door te laten gaan, liep de school tegen zijn grenzen aan. Hierdoor is een (grotere) (taal)achterstand ontstaan.

2. Situatieschets

Schoolprofiel

Het Zuiderlicht College is een school voor vmbo met het beroepsgerichte profiel Zorg en Welzijn; de school telt ruim 400 leerlingen en ongeveer 65 medewerkers. Groot genoeg om de voor het VMBO vereiste mogelijkheden te bieden, maar tegelijkertijd klein genoeg voor iedereen om elkaar te kennen en de weg in de school gemakkelijk te vinden.

Het Zuiderlicht is een cultuurminnende school en werkt samen met het Gerrit van der Veen College en het Sweelinck College om in de toekomst een brede school te vormen voor creatief en uitdagend onderwijs. Dit doet de school in co-creatie met culturele instellingen, de creatieve sector en andere bedrijven waardoor je optimaal kansen en mogelijkheden krijgt om je breed te ontwikkelen.

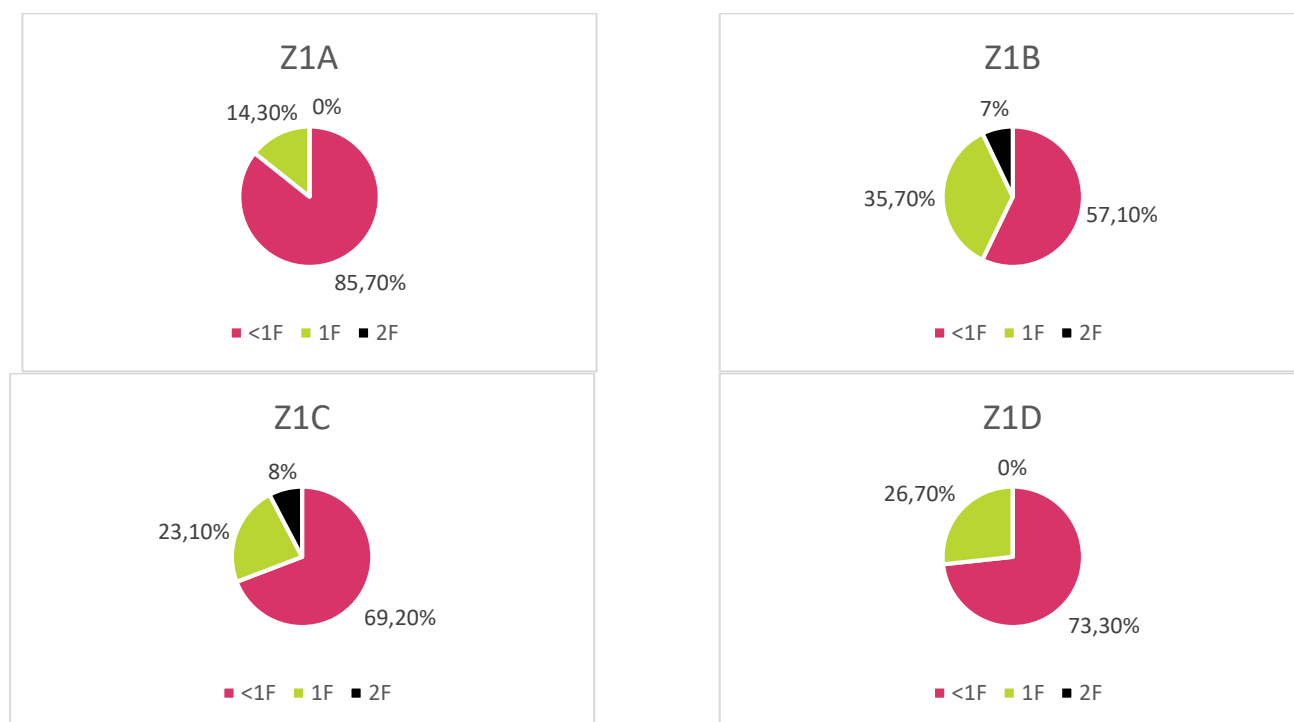
Het Zuiderlicht College biedt onderwijs aan de Amsterdamse vmbo-leerling op basis-, kader- en theoretisch niveau. In onze toekomstige samenwerking wordt de school een brede school, dat onderwijs biedt aan alle leerlingen van alle niveaus. De school huist ongeveer 80% meisjes, 20% jongens. De samenwerking met LMIPA en het profiel Z&W zorgt voor een grotere interesse van meiden. De leerlingen komen uit heel Amsterdam en de school is net zo divers als de stad. Zo'n 30% van de leerlingen is van Nederlandse komaf, 30% heeft een Surinaams/ Antilliaanse achtergrond en overige leerlingen hebben voornamelijk een andere, niet-westerse migratieachtergrond. Zo'n 70% van de leerlingen valt volgens de gemeente in de categorie waar kansengelijkheid een rol zou moeten spelen. Op basis van deze gegevens richt de school het aangeboden onderwijs in.

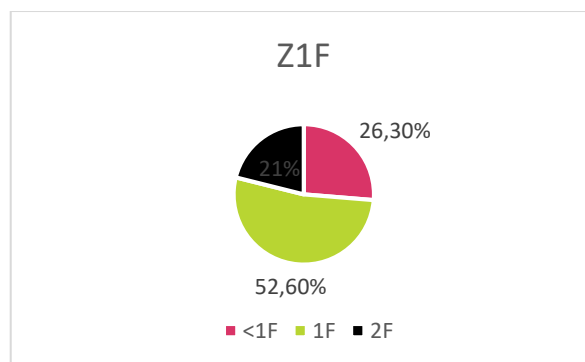
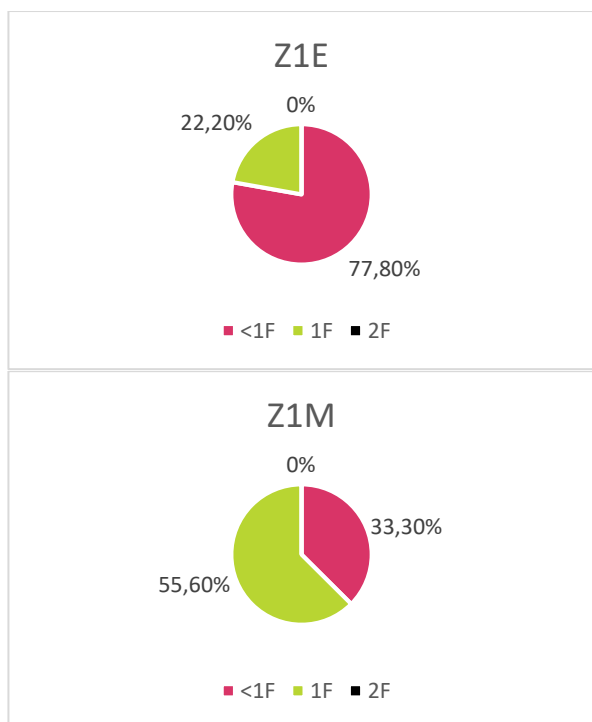
Schoolorganisatie

De eindverantwoording voor het onderwijs op het Zuiderlicht ligt bij de teamleiders en directrice. Onder de teamleiders vallen de vakgroepen met hun vakgroepvoorzitters.

Analyse huidige taalsituatie leerlingen bij binnenkomst ('22-'23)

Om het taalbeleid een prominente plek te geven binnen het onderwijs, is de huidige situatie op het gebied van taalvaardigheid in de brugklas onderzocht. Hiervoor zijn de meest recente resultaten van Cito 0 gebruikt. Er wordt gewerkt met referentieniveaus. Referentieniveaus beschrijven wat een leerling op een bepaald moment in zijn schoolloopbaan moet beheersen op het gebied van taal en rekenen. De referentieniveaus zijn vastgesteld voor po, vo en mbo voor een soepele aansluiting tussen primair en voortgezet onderwijs. Een leerling op het vmbo moet eind klas 2 referentieniveau 1F beheersen en eind klas 4 referentieniveau 2F. Bij taal op niveau 1F moet je denken aan teksten met een eenvoudige structuur en met vaak gebruikte woorden. Bij 2F zijn de teksten iets ingewikkelder. Referentieniveau 2 is het niveau dat iedere Nederlander zou moeten beheersen om maatschappelijk te kunnen functioneren.

Analyse taalsituatie na afloop schooljaar '21-'22

Hieronder wordt weergegeven hoe de examenleerlingen van het Zuiderlicht hebben gescoord op hun centraal schriftelijk examen. Hierbij kijken we naar de behaalde cijfers en niet naar referentieniveaus.

Examenresultaten

SCHOOLBreed	CENTRAAL EXAMEN	20,2	36,4	43,3
4M	CENTRAAL EXAMEN	21,1	42,1	36,8
4D	CENTRAAL EXAMEN	13	35	52
4C	CENTRAAL EXAMEN	9,5	38	52,38
4B	CENTRAAL EXAMEN	35	30	40
4A	CENTRAAL EXAMEN	31,25	37,5	31,25
		■ boven gewenst resultaat (7<)	■ gewenst resultaat (6-7)	■ onder gewenst resultaat (<6)

Schoolbreed

SCHOOLBreed	CENTRAAL EXAMEN	20,2	36,4	43,3
		■ boven gewenst resultaat (7<)	■ gewenst resultaat (6-7)	■ onder gewenst resultaat (<6)

Conclusie

Het gemiddelde cijfer voor Nederlands op het centraal schriftelijk examen valt te laag uit. Er moet ingezet worden op lees- en schrijfonderwijs, kijk- en luistervaardigheid (vmbo-b, vmbo-k) om zo een

positieve ontwikkeling in gang te zetten.

Er is een discrepantie aanwezig tussen het schoolexamencijfer en het centraal examencijfer. Voor alle examenvakken die worden afgesloten met een schoolexamen en een centraal examen wordt het verschil tussen beide examens bepaald en vervolgens gemiddeld.

De normen voor deze indicator zijn +0,50 punt (groot verschil) en +1,00 (zeer groot verschil). Voor de handhaving van artikel 29, lid 1 van de WVO hanteren we in eerste instantie de norm voor groot verschil, dus het schoolexamen mag dan voor een opleiding als geheel een half punt hoger liggen dan het centraal examen (Onderwijs Inspectie, 2022).

Percentages te groot verschil SE-CE

Z4A	>0,5	43,75%
Z4B	>0,5	70%
Z4C	>0,5	61,9%
Z4D	>0,5	56,5%
Z4M	>0,5	57,9%

Schoolbreed heeft **58,6%** van de examenleerlingen een te groot SE/CE-verschil.

Ter vergelijking

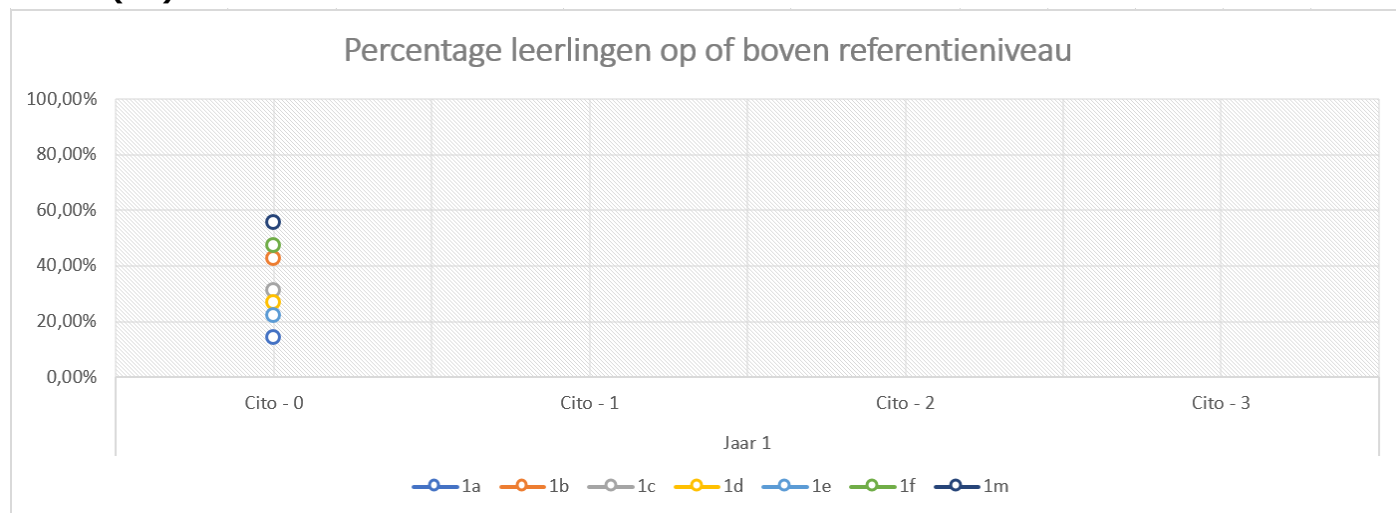
Analyse behaalde examencijfers Nederlandse taalvaardigheid '21-'22		
	Benchmark CITO	Score Zuiderlicht College
Ondergemiddeld	20%	43,4%
Gemiddelde score	60%	36,4%
Bovengemiddelde score	20%	20,2%

NB. Scores met een roze kleur vallen onder en/of boven de landelijke benchmark. Scores met een groene kleur komen overeen met de landelijke benchmark.

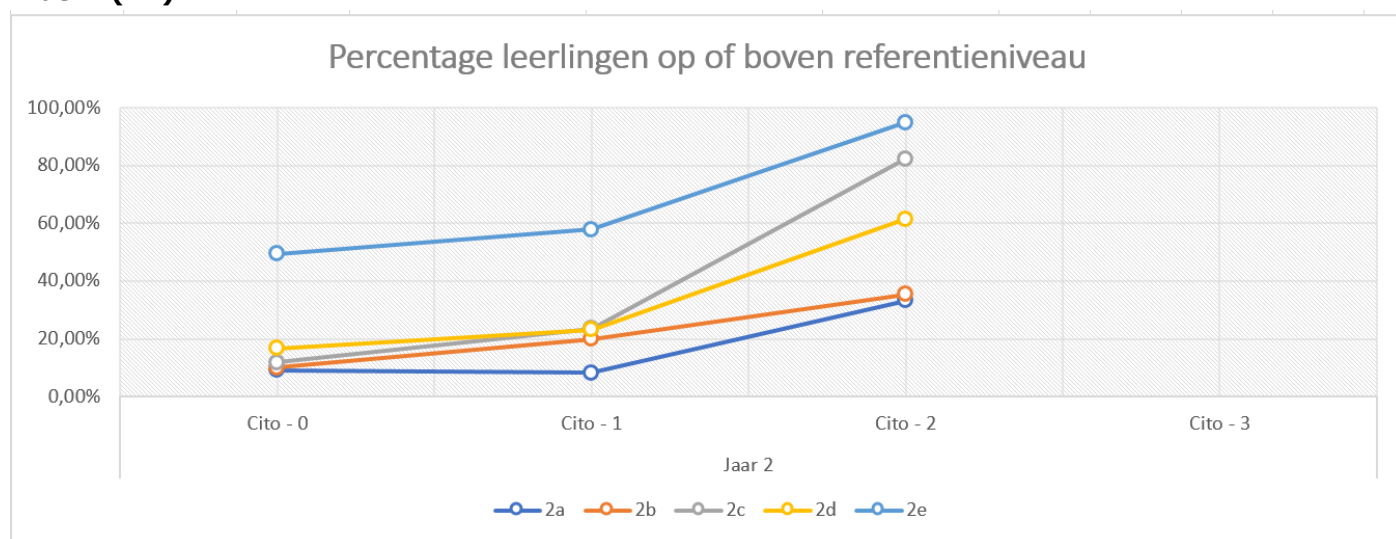
Analyse huidige taalontwikkeling per klas

Hieronder wordt de taalontwikkeling per leerjaar weergegeven. Vanwege de huidige landelijke taalachterstand en coronagerelateerde onderwijssituaties, heeft het Zuiderlicht College gekozen voor maatwerk: eind klas 2 wordt getracht referentieniveau 1F te hebben behaald. Aan het eind van klas 4, vóór aanvang van de centrale eindexamens, hoort normaliter referentieniveau 2F behaald te zijn. De grafieken hieronder geven de ontwikkeling naar 1F en 2F weer.

Klas 1 (1F)

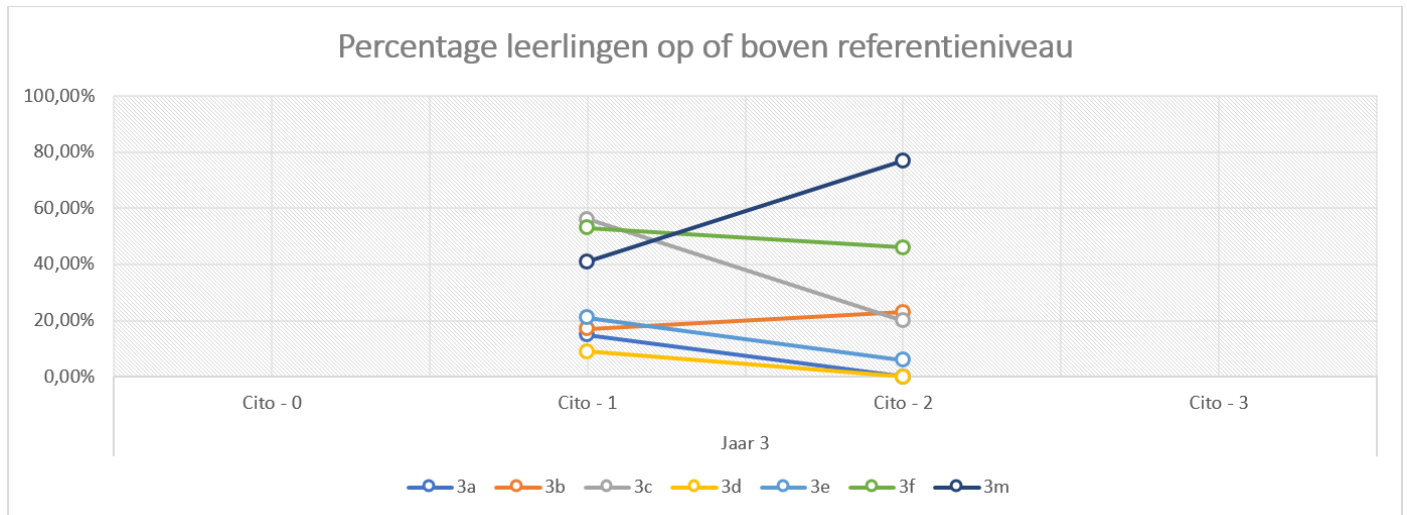

Klas 2 (1F)

Klas 3 (2F)

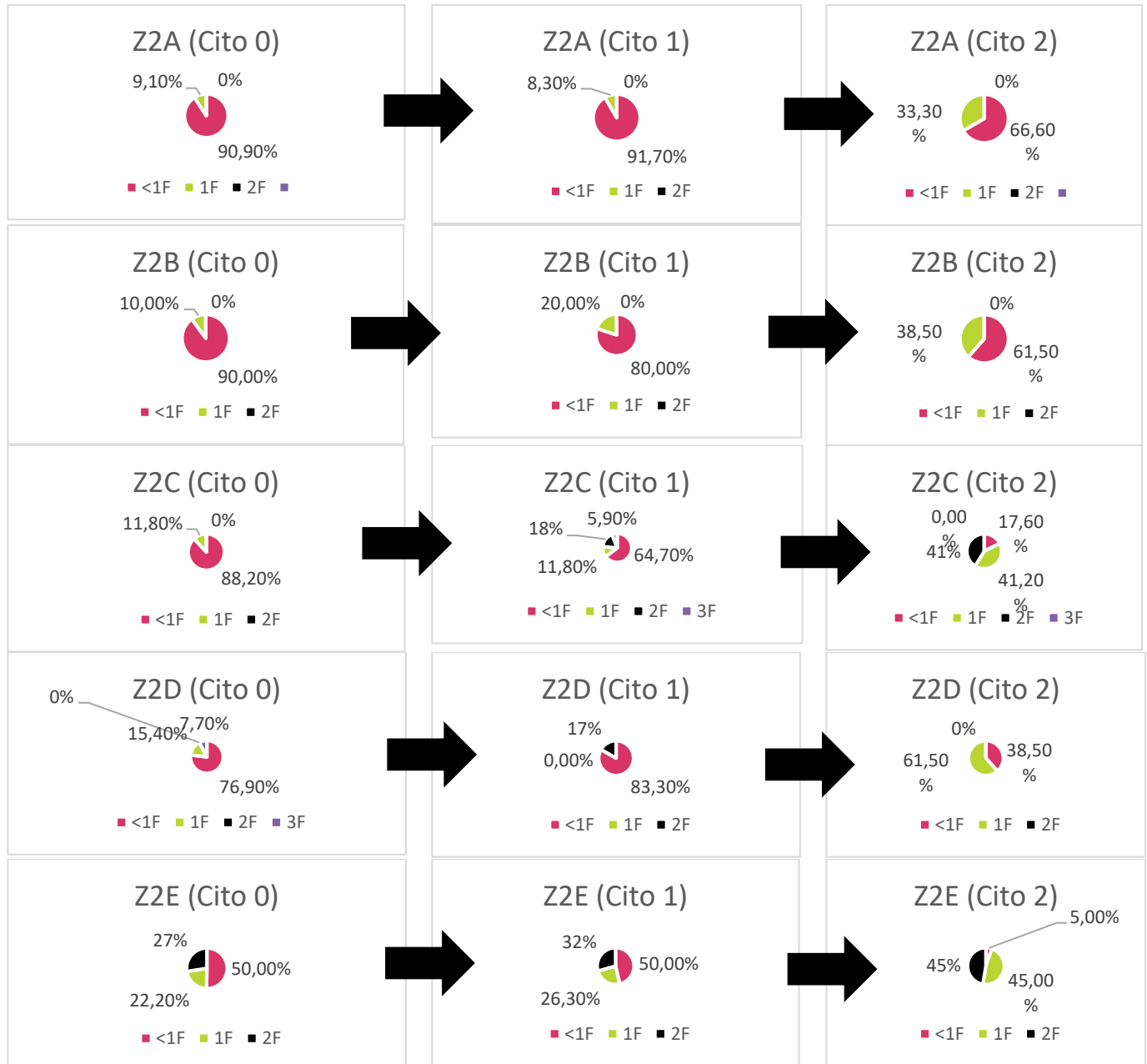
Er zijn geen gegevens beschikbaar van Cito 0. Deze is niet afgenomen. Let op: leerlingen zijn op weg naar referentieniveau 2F.

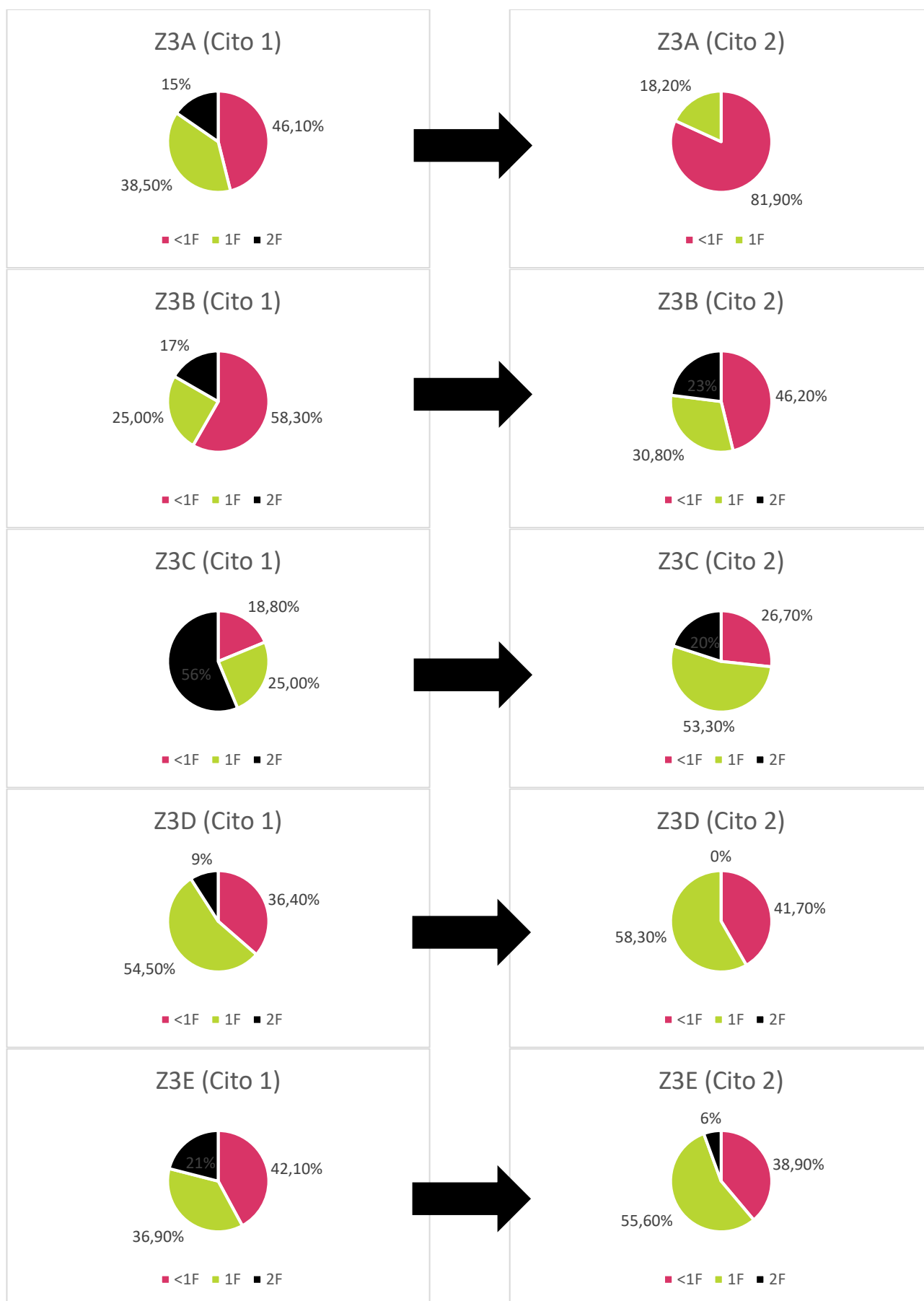
Grondige analyse taalvaardigheidsontwikkeling schooljaren 2021-2023

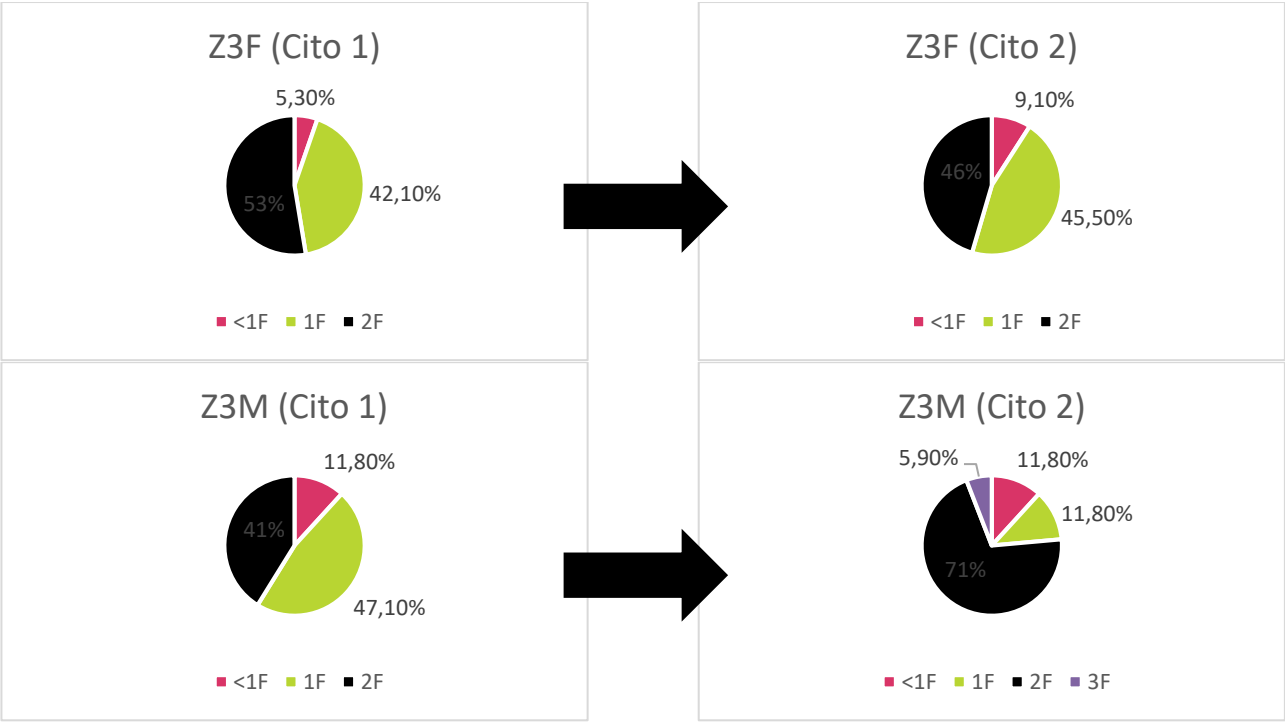
Hieronder wordt ingegaan op de taalvaardigheidsontwikkeling van de leerlingen in schooljaar 2021-2022. Met klas 2 wordt bedoeld klas 1 van schooljaar 2021-2022. Er zijn geen gegevens beschikbaar van de huidige klas 1, gezien deze klas nog niet op het Zuiderlicht College aanwezig was. Zodra er nieuwe gegevens beschikbaar zijn, wordt deze analyse uitgebreid.

Klas 2

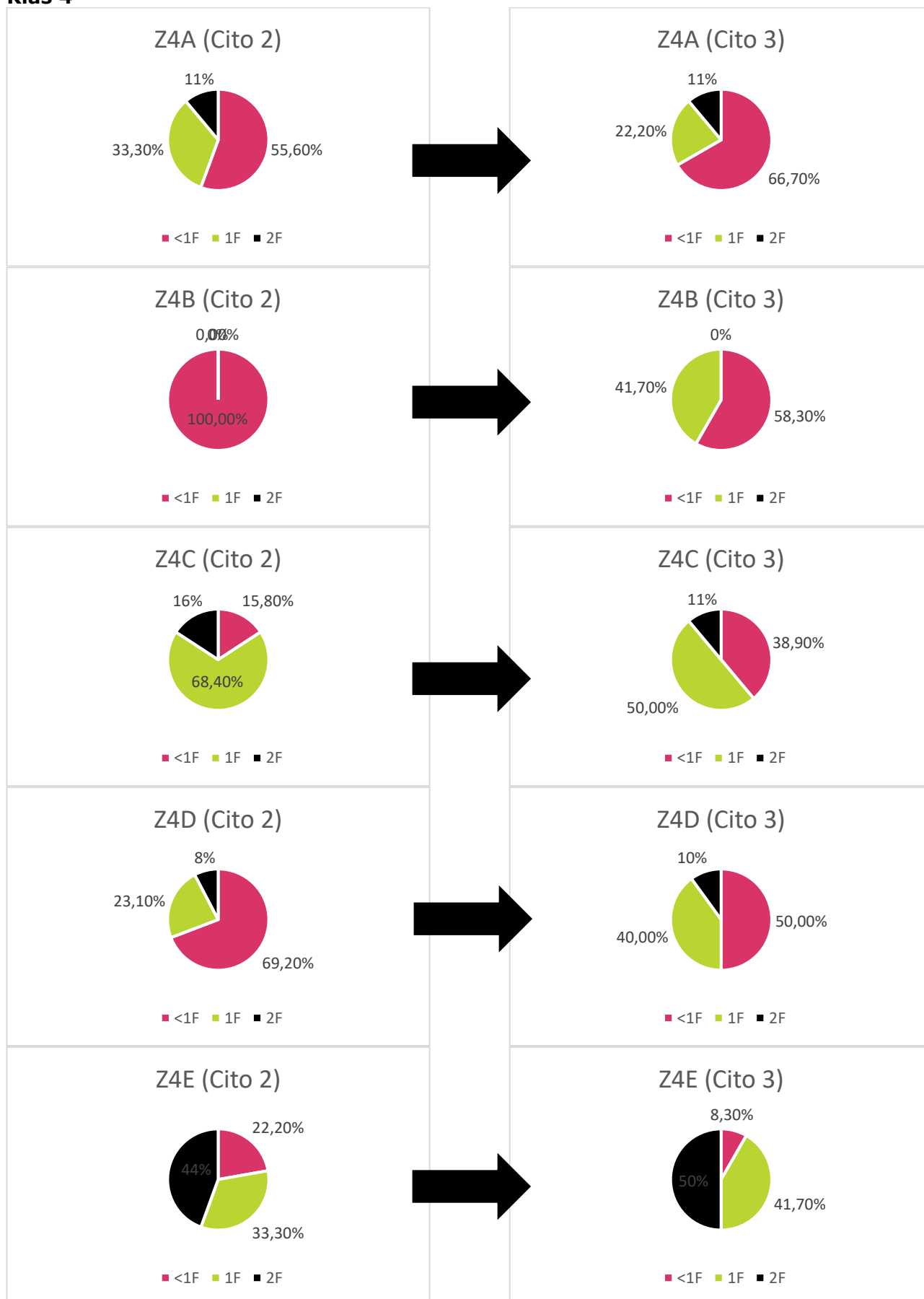

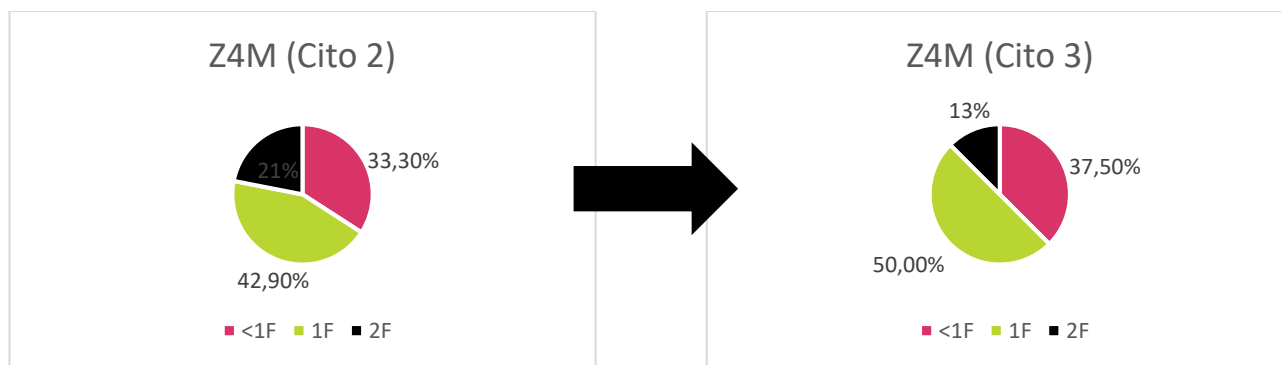
Klas 3

Klas 4

De huidige klas 2 hoort aan het eind van het schooljaar minimaal referentieniveau 1F te beheersen. Deze leerlingen zijn op weg naar 2F, eind klas 4.

In klas Z2A is 8,3% op niveau aan het eind van de brugklas. 92% presteert nog onder niveau en zal in klas 2 een grote ontwikkeling moeten doormaken om op niveau te komen. Gedurende leerjaar 1 is er geen positieve ontwikkeling aanwezig geweest. Voor klas Z2B is er een minimale ontwikkeling zichtbaar, 80% van de leerlingen moet in leerjaar 2 nog een grote ontwikkeling doormaken om op niveau te komen. 20% presteert op het vereiste niveau. In klas Z2C is er een positieve ontwikkeling zichtbaar, maar liefst 35% van de leerlingen beheerst referentieniveau 1F of hoger. De leerlingen met referentieniveau <1F neemt af met meer dan 20%.

In klas Z2D zien we de sterke leerlingen (1F of hoger) groeien, terwijl de zwakkere leerlingen (<1F) geen groei doormaken of zelfs zwakker worden. Er is een stijging van >7% bij de leerlingen die onder referentieniveau <1F presteren. In klas Z2E zien we een minimale positieve ontwikkeling bij de sterke leerlingen met minimaal 2F-niveau. Zwakke leerlingen maken geen vooruitgang.

In klas 3 is het de bedoeling dat leerlingen een positieve ontwikkeling maken door te groeien van 1F naar 2F.

In klas Z3A neemt het aantal leerlingen met een te laag referentieniveau toe, van 46% naar 81,9%. De leerlingen die eerst een voorsprong hadden (2F-niveau), zien we verdwijnen. Klas Z3B laat op alle niveaus een consequente groei zien door een afname in leerlingen met een te laag niveau (<1F). 23% van deze klas beheerst eind klas 2 al niveau 2F.

Z3C laat een groei zien van het aantal leerlingen dat niveau 1F beheerst. Echter, het aantal dat onder niveau presteert (<1F) groeit ook met 8%. Het aantal leerlingen in Z3C dat niveau 2F beheerst, is gedurende schooljaar 2021-2022 afgenomen.

In Z3D is een daling van taalvaardigheidsniveaus te zien op elk niveau. In Z3D stijgt het aantal leerlingen dat niveau 1F beheerst. Helaas neemt hier het aantal leerlingen dat niveau 2F beheerst, af. Dit geldt voor klas Z3F. In klas Z3M is een forse stijging te zien in het aantal leerlingen dat een niveau heeft bereikt. Het aantal leerlingen dat onder niveau scoort, blijft hetzelfde.

In klas 4 werken leerlingen toe naar niveau 2F. Eind klas 4 moet dit niveau bereikt zijn. Dit is een voorwaarde om aan het taalvaardigheidsniveau van de centrale examens te kunnen voldoen.

In klas Z4A is een afname van leerlingen te zien die minimaal niveau 1F beheerst. Klas Z4B maakt een positieve ontwikkeling door: 42% van de klas groeit naar niveau 1F. Helaas is dit nog niet het vereiste niveau. Het aantal leerlingen op klas Z4C dat het vereiste niveau bezit, neemt in schooljaar 2021-2022 met meer dan 15% af. Ook in Z4D daalt het aantal leerlingen met minimaal 1F-niveau met meer dan 15%. Klas Z4E maakt een positieve ontwikkeling door. Begin schooljaar 2022-2023 beheerst de helft van de klas referentieniveau 2F. In klas Z4M is een stijging van het aantal leerlingen dat het vereiste niveau niet beheerst, aanwezig. 37% van de leerlingen beheerst niveau 1F.

Samengevat is er een dalende trend aanwezig en weinig tot geen stijging van het aanwezige referentieniveau bij leerlingen.

Analyse huidige situatie taalgericht vakonderwijs

Onder leerlingen en medewerkers van het Zuiderlicht college is de enquête 'stand van zaken taalgericht vakonderwijs' afgenomen. Deze enquête zou duidelijkheid moeten scheppen over de aanwezigheid van taalgericht vakonderwijs en de visie hierop. De resultaten van deze enquêtes zijn te vinden op bijlages [1](#) en [2](#).

Conclusies huidige stand van zaken taalgericht vakonderwijs volgens het personeel

Deze enquête is uitgezet onder het voltallige personeel. 10 medewerkers hebben de enquête ingevuld.

- De meerderheid van het personeel (60%) is van mening dat de taak om de taalvaardigheid in het Nederlands te ontwikkelen bij leerlingen niet alleen ligt bij de docenten Nederlandse taalvaardigheid.
- Het bevorderen van leesvaardigheid door middel van het lezen in invaluren is volgens 70% van het personeel een doel op zich. Op dit moment is er geen vast programma aanwezig voor invaluren.
- 80% van het personeel geeft aan dat leerlingen onvoldoende taalvaardig zijn op de verschillende deelgebieden leesvaardigheid, formuleren en woordenschat. 60% geeft aan dat leerlingen hogere scores zouden halen bij toetsen en examens als het taalniveau hoger zou zijn.
- 70% van de ondervraagden geeft aan dat elke docent taaldocent is.
- Een ruime meerderheid (80%) geeft aan dat er in zijn/haar lessen wordt gewerkt aan de verbetering van taalvaardigheid van leerlingen. Een kleine meerderheid (60%) geeft aan dat hij/zij in staat is om incorrect taalgebruik bij leerlingen te signaleren en te corrigeren. Dezelfde meerderheid geeft aan incorrect taalgebruik ook daadwerkelijk te corrigeren. Opvallend: slechts 50% van de ondervraagden is op de hoogte van de referentieniveaus taal en weet wat er daadwerkelijk wordt verwacht op het gebied van taal van de leerlingen aan wie hij/zij lesgeeft. 70% is van mening dat elke docent in staat is om fouten in hoofdletter- en interpunctiegebruik te kunnen signaleren.
- Het personeel is er 100% mee eens dat docenten op het gebied van taalvaardigheid in elk geval hbo-niveau (referentieniveau 3F) moeten beheersen en minimaal het vereiste uitstroomniveau van de leerlingen aan wie zij lesgeven (vmbo = 2F, havo = 3F, vwo = 4F).
- 60% van de medewerkers is van mening dat hij/zij de eigen taalvaardigheid niet hoeft bij te spijkeren. 40% wil dit wel.
- De volgende verbeterpunten ziet het personeel met betrekking tot het verbeteren van het taalbeleid op het Zuiderlicht: het inrichten van een betekenisvolle bibliotheek, promoten van de essentie van leesvaardigheid, schoolbrede afspraken rondom de stelling 'elke docent is taaldocent', aanpakken van straattaal, schoolbrede afspraken rondom het bijhebben van een leesboek in je tas, karaokelezen, taalbreed opleiden van onderwijsassistenten, draagvlak creëren bij docenten, succesvol steunprogramma in klas 1 voor leerlingen met een aantoonbare taalachterstand, als school het voorbeeld geven in het foutloos aanbieden van taalrijke materialen.
- Toetsen op het Zuiderlicht College zouden zowel dezelfde lay-out als taalvaardigheidseisen moeten bezitten om voorspelbaarheid en structuur aan leerlingen te kunnen bieden. Het taalvaardigheidsniveau zou een snellere ontwikkeling doormaken, volgens 90% van de ondervraagden.
- Antwoorden op toetsen worden door 90% van de medewerkers goed gerekend op basis van inhoud, niet op taalkundige vormgeving. Leerlingen mogen onbepaald en kosteloos spel- en formuleringsfouten maken op toetsen. Dit terwijl 70% aangeeft dat antwoorden op toetsen ook goed geformuleerd zouden moeten zijn. Hetzelfde aantal geeft aan dat leerlingen op toetsen moeten antwoorden op hele zinnen. Opvallend: een meerderheid (60%) is van mening dat leerlingen zonder spel- en/of formuleringsfouten bonuspunten zouden moeten krijgen op een toets. Een andere bijzonderheid is dat 90% van mening is dat de taalvaardigheid van leerlingen zou verbeteren als er bij elke schriftelijke toets geantwoord zou moeten worden in hele zinnen. Ten slotte valt het op dat 80% aangeeft dat er geen vakjargon in een schriftelijk antwoord zou moeten zitten om het goed te kunnen rekenen.

Conclusies huidige stand van zaken taalgericht vakonderwijs volgens de leerlingen

Deze enquête is uitgezet in alle klassen van het Zuiderlicht College. 91 leerlingen hebben de enquête ingevuld.

- Leerlingen op het Zuiderlicht College geven zichzelf gemiddeld een 6,5 voor hun eigen Nederlandse taalvaardigheid.
- Leerlingen spreken gemiddeld 2 tot 3 verschillende talen. Voornamelijk betreft dit Nederlands en Engels. Andere talen die vaker worden genoemd zijn Marrokaans, Papiaments, Surinaams, Ghanees, Spaans, Arabisch, Frans, Afrikaans, Indonesisch en Turks.

- 34% van de ondervraagde leerlingen begrijpt niet altijd wat de docent zegt. Argumenten die hiervoor worden aangedragen zijn het noteren van lesstof in een andere taal (Engels/Frans), het te snel behandelen van de lesstof en het gebruik van onbekende woorden die niet worden uitgelegd.
- 63,7% van de leerlingen leest niet graag boeken. Lezen wordt gezien als een saaie bezigheid, er is te weinig concentratie aanwezig om te kunnen lezen, leesboeken spreken niet aan of leerlingen weten niet welke boeken zij leuk vinden.
- 60% leest nu minder dan op de basisschool. Hier moesten leerlingen gemiddeld 1 uur per week lezen. Leerlingen lezen nu gemiddeld minder dan een uur op school.
- Er wordt aangegeven dat er met name bij de vakken Nederlands en Engels op taalgebruik wordt gelet bij het maken van toetsen of het inleveren van werkstukken. 64,8% is van mening dat er altijd op schriftelijk taalgebruik zou moeten worden gelet. 72,5% geeft aan dat taalgebruik niet zou moeten worden meegeteld in de beoordeling van toetsen en/of werkstukken.
- Volgens 64,8% van de leerlingen zou hij/zij hogere cijfers scoren als zijn/haar Nederlandse taalvaardigheid hoger was.
- 73,6% begrijpt niet altijd alle vragen die worden gesteld op een schriftelijke toets.
- Bij de vakken Nederlands, geschiedenis en biologie moeten leerlingen vaak langer nadenken over wat er wordt bedoeld met een vraag.
- 76,9% van de leerlingen zouden het fijn vinden als vragen op een toets van tevoren worden voorgelezen/verduidelijkt door de docent.
- De ruime meerderheid van de leerlingen (72,5%) is van mening dat leerkrachten nieuwe woorden op een goede manier uitleggen. De overige leerlingen geven aan dat onbekende woorden vaker op verschillende manieren moeten worden uitgelegd om het te kunnen begrijpen. Daarnaast worden nieuwe begrippen incidenteel met onbekende definities uitgelegd. Leerlingen geven aan onbekende woorden graag te willen opschrijven om deze beter te kunnen onthouden.
- Enkele leerlingen geven aan dat docenten niet altijd weten wanneer begrippen onbekend zijn voor leerlingen. Hiervoor wordt het argument aangedragen dat docenten ervan uitgaan dat woorden al bekend zijn en/of de aanname dat leerlingen bepaalde lesstof al in een voorgaand jaar hebben behandeld.
- Verbeteringen op het gebied van taalvaardigheid zijn volgens de leerlingen het vaker herhalen van begripdefinities, het uitleggen van toetsvragen, meer lezen, schrijf oefeningen, meer mondelinge gesprekken aangaan met leerlingen, een formulier met toetsstof ter voorbereiding op een toets, de mogelijkheid om onbekende woorden tijdens een les op te zoeken, leesuren, leerstrategieën en het aanbieden van maatwerk.

Analyse huidig dyslexieprotocol

Alle leerlingen met dyslexie krijgen een consult met de dyslectiecoach. Naar aanleiding hiervan krijgen ze een faciliteitenkaart waarop beschreven staat waar de leerling extra ondersteuning bij nodig heeft. Denk aan extra tijd of het gebruiken van leesondersteuning door middel van het gebruik van een iPad. Dit is verschillend per leerling, dus ondersteuning op maat. De ondersteuning wordt ook besproken met de mentor, ouders en docenten.

Als je een dyslexieverklaring hebt, heb je bepaalde rechten, bijvoorbeeld recht op extra tijd bij toetsen of een vergroot lettertype.

Aan het begin van het schooljaar komt een brief aan ouders van brugklasleerlingen met een dyslexieverklaring. In deze brief worden de ouders uitgenodigd door de dyslexiecoach voor een informatiebijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst wordt uitgelegd welke faciliteiten het Zuiderlicht College biedt en waar leerlingen recht op hebben. Ook de leerlingen zelf worden hierover in een aparte bijeenkomst geïnformeerd.

De dyslexiecoach stelt samen met de dyslectische leerlingen een persoonlijke dyslexiepas op. Op deze pas worden de rechten en de plichten van de leerling benoemd en worden docenten in een notendop geïnformeerd over de bijzondere ondersteuningsbehoeften die deze leerling heeft.

Deze pas wordt met enige regelmaat bijgesteld, omdat de leerling zich ontwikkelt en weer nieuwe uitdagingen tegen zal komen gedurende zijn schoolloopbaan. Waar wenselijk en zinvol kan de

dyslexiecoach extra steun en coaching bieden aan individuele leerlingen. De coach is daarnaast op de hoogte van aanvullende leermiddelen en ICT-mogelijkheden om dyslectische leerlingen te ondersteunen. De coach adviseert en ondersteunt met zijn expertise met name de talensecties bij ons op school.

Analyse voorafgaande doelstellingen

Onderstaande doelstellingen komen uit het meest recente taalbeleidsplan, geschreven en geüpdated in 2018.

Voorafgaande doelstelling	Stand van zaken
<i>Alle leerlingen werken aan het behalen van de referentieniveaus. Hierbij wordt uitgegaan dat elke leerling in leerjaar 4 het gewenste referentieniveau (2F) heeft behaald.</i>	Uit de analyse van de meest recente examenresultaten is gebleken dat deze doelstelling niet is behaald.
<i>Voor het vak Nederlands wordt een duidelijke doorlopende leerlijn neergezet.</i>	Er is nog geen doorlopende leerlijn aanwezig. Deze wordt ontwikkeld (anno 2023) door de sectie Nederlands onder leiding van de sectievoorzitter.
<i>De docenten Nederlands zetten hun expertise in ter ondersteuning van hun collega's en school als geheel.</i>	Uit mondelinge uitspraken is naar voren gekomen dat in het verleden taalcoördinatoren onbekende ondersteuning hebben geboden aan vakdocenten. Anno 2023 is dit niet aan de orde. Het is ook niet bekend of vakdocenten het referentieniveau 3F beheersen.
<i>Alle leerlingen zijn in staat om alle vakken te volgen, zonder dat taal hiervoor een barrière vormt.</i>	Deze doelstelling was tweeledig: taalcoördinatoren hadden de taak om vakdocenten bewuster te maken van taalsteun in hun vakles. Daarnaast moest er een verbetering in taalvaardigheid bij leerlingen plaatsvinden. Het is onbekend welke ondersteuning is aangeboden aan vakdocenten en/of leerlingen.
<i>Leerlingen krijgen passend onderwijs bij de ontwikkeling van taalvaardigheden.</i>	Vanaf november 2022 is er een verantwoord steunprogramma aanwezig om leesvaardigheid te verbeteren. Voor de overige taalvaardigheden is dit nog in ontwikkeling.
<i>Komend schooljaar (2018-2019) wordt een dyslexieprotocol geschreven en ingevoerd.</i>	Er is een dyslexiecoach aanwezig. Er worden dyslexiepassen op maat ontworpen. Er is een mogelijkheid om leerlingen toetsen te laten voorlezen op een computerprogramma. Er is geen schriftelijk dyslexieprotocol aanwezig. Er is wel een handelingswijzer te vinden.
<i>Bewustwording van het belang van taal in het gehele onderwijsproces, gedragen door alle medewerkers.</i>	Taalvaardigheid is geen onderdeel van het aannameproces, zoals benoemd wordt in de beschrijving van deze doelstelling. Medewerkers hoeven niet aan te tonen of zij referentieniveau 2F/3F beheersen. Er zijn geen POP-gesprekken waarin taal een onderdeel vormt.
<i>Verbeteren van de taalvaardigheid van alle docenten.</i>	Taalvaardigheid is geen onderdeel van het aannameproces, zoals benoemd wordt in de beschrijving van deze doelstelling. Medewerkers hoeven niet aan te tonen of zij referentieniveau 2F/3F beheersen. Er zijn geen POP-gesprekken waarin taal een onderdeel vormt.

Sterkte- /zwakteanalyse (Reflectie op huidige situatie)

De school geeft in het schoolplan 2021-2025 (Zuiderlicht College, 2022) de volgende sterkte/zwakte-analyse weer:

Sterkte	Zwakte
Teamspirit, saamhorigheid, innovatief, expertise	Eigenaarschap (docent en leerling), ICT-

in huis, creativiteit	vaardigheden, professionele cultuur, eilandjes, verschillen in leer- en pedagogisch klimaat
Kansen Meer maatwerk, borgen afspraken in schoolplan, versterken schoolcultuur, scholen op het gebied van feedback geven, samenwerking CCA geeft o.a. aanzet tot onderwijsverbetering en vernieuwing	Bedreigingen Straatcultuur dringt de school binnen, sociale media, familiale sfeer

Een van de genoemde ambities van de school luidt als volgt: " Onze passie voor de leerling kan ervoor zorgen dat we de straatcultuur buiten houden en samen werken aan een professionele cultuur zodat we een sterke schoolcultuur en een gedeeld pedagogisch klimaat neerzetten. " (Zuiderlicht College, 2022).

Prioritaire aandachtspunten

Uit bovenstaande analyse vallen de volgende prioritaire aandachtspunten te concluderen.

- *Lezen in het algemeen:* organiseer een mogelijkheid om tijdens invaluren te kunnen lezen met leerlingen. Het inrichten van een betekenisvolle bibliotheek. Lezen na het afronden van een opdracht/taak in een vakles.
- *In de vaklessen:* Meer aandacht besteden aan de deelgebieden leesvaardigheid, formuleren en woordenschat bij alle vakken. Docenten geven het voorbeeld met betrekking tot correct taalgebruik. Leg toetsvragen uit alvorens het laten maken hiervan. Ga in gesprek met leerlingen over de lesstof (mondelingen). Ontwerpen vakwoordenlijsten (bijv. vaktaalwoorden VMBO).
- *Taalbeleid schoolbreed:* Bewustwording van het feit dat elke docent een taaldocent is. Aanpakken van het gebruik van straattaal in de school. Promoten van de essentie van leesvaardigheid. Taalbreed opleiden van onderwijsassistenten. Draagvlak creëren. Afspraken met betrekking tot het taalgebruik op toetsen. Ontwikkelen van schrijfkaders schoolbreed.
- *Leerlingen met taalproblemen/dyslexie:* Gebruik van karaokelezen. Inrichten steunprogramma voor leerlingen in de brugklas met een aantoonbare taalachterstand.

3. Actuele visie

Het taalbeleidsplan sluit aan bij de visie van het Zuiderlicht College:

Wij geloven in kansen en inclusie. De leerreis van de leerling is hierop aangepast en dat wil zeggen: wij doen zoveel als mogelijk recht aan verschillen en hebben oog voor de leerling in zijn geheel. Met ons onderwijs komen we tegemoet aan de kwalificatie, socialisatie en de persoonsvorming van de leerling, waarmee we anticiperen op de toekomst. We passen daar de inhoud van onze lessen en onze lesmethodes op aan en zijn daarmee constant in ontwikkeling. Wij werken vanuit co-creatie en met een positieve, oplossingsgerichte instelling en benadering. Leerlingen halen het optimale uit zichzelf en wij zien de ontwikkeling van de leerling in al zijn dimensies als wezenlijk onderdeel hiervan.

Taalbeleid biedt leerlingen onderwijs op maat en komt tegemoet aan de taalkundige behoeften van een leerling. Een goed fundament van basiskennis en vaardigheden zoals lezen, schrijven en woordenschat zijn belangrijk voor de (onderwijs-) ontwikkeling van een kind. Het taalonderwijs wordt in het onderwijs nog belangrijker, vooral door de achterstanden die op dit gebied zijn opgelopen tijdens de lockdown. Het taalbeleid richt zich vooral op woordenschatuitbreiding en een eenduidige aanpak in leesvaardigheid. Dat gebeurt niet alleen bij lessen Nederlands, maar bij alle lessen. Eenduidige afspraken en een gezamenlijke aanpak zijn voor de gewenste ontwikkelingen onontbeerlijk.

Het Zuiderlicht College wilt opbrengstgericht werken aan taalbeleid. Dit betekent concreet:

- Het stellen van duidelijke doelen;
- Zorgen dat leraren weten wat ze hun leerlingen moeten leren;
- Het onderwijs afstemmen op wat leerlingen nodig hebben om te presteren;
- Problemen van leerlingen analyseren die de doelen niet halen;
- Problemen verhelpen door een goede leerlingenzorg aan te bieden;
- Jaarlijks nagaan hoe groepen leerlingen en de school als geheel presteren;
- Snel verbeteren als prestaties tegenvallen.

Voor in leerjaar 1 tot en met 3 is er zicht op hiaten in kennis en worden deze systematisch en op maat aangepakt via een leerlingvolgsysteem. Het taalaanbod kan remediërend als ook (voor bovenpresteerders) verrijkend zijn. Leerlingen worden tussentijds weer aan de hand van de Cito getest. Daarmee is er zicht op vorderingen en is het resultaat van de inspanningen meetbaar.

Taalbeleid bij Nederlands (smal taalbeleid)

Voor het taalbeleid bij het vak Nederlands, zie het vakwerplan van de sectie Nederlandse taalvaardigheid (2023).

Taalbeleid bij moderne vreemde talen

Dit taalbeleid richt zich op het wegwerken van deficiënties, de verbetering van taalfouten of het behalen van een bepaalde (taal)toets. Taalbeleid is hier een vorm van achterstandsbeleid, waarbij taalvaardigheid 'smal' wordt opgevat: schoolse taalkennis (spelling, grammaticale regels) die eenmalig aangeboden, geoefend en getoetst worden. Het krijgt doorgaans vorm in de opvang van taalzwakke leerlingen in de vorm van steunlessen. In de toekomst zien we graag dat het taalbeleid ook een eenduidige centrale plek krijgt bij de moderne vreemde talen.

Taalbeleid binnen alle vakken (breed taalbeleid)

Breed taalbeleid richt zich op de taalontwikkeling van alle leerlingen; elke leerling moet aan het eind van de opleiding een bepaald taalniveau hebben bereikt. De inhoud van de taalondersteuning sluit aan bij de rest van het curriculum. Taaldocenten en leraren van andere vakken werken hiertoe samen, bijvoorbeeld door afspraken te maken over het gewenste taalniveau, bijvoorbeeld in verslagen en werkstukken. Taalontwikkeld lesgeven of taalgericht vakonderwijs is in deze brede opvatting een eis aan alle docenten, die hierin worden begeleid en geschoold. De ontwikkeling van (vak)taal krijgt aandacht in elke les van elk schoolvak. Helaas is er op het Zuiderlicht nog geen sprake van breed taalbeleid, hier wil de school in de toekomst wel naartoe gaan werken.

Beoordeling van taalvaardigheid in toetsen

Hier zijn anno 2023 nog geen eenduidige afspraken over gemaakt. Dit onderdeel wordt later in dit document benoemd onder de kop 'geadviseerde doelen en prioriteiten'.

4. Geadviseerde doelen en prioriteiten

Aan de hand van diverse analyses en enquêteresultaten, kunnen we de volgende vier pijlers onderscheiden.

Pijler 1: Het creëren van een taalrijke omgeving.
Pijler 2: Het ontwikkelen van vakspecifieke taalsteun.
Pijler 3: Er moet een eenheid van handelen ontwikkeld worden in het taalgebruik van leerlingen op toetsen en in te leveren academische documenten.
Pijler 4: Het ontwikkelen van extra ondersteuning en/of RT voor leerlingen met een taalachterstand (in de brugklas).

Hieronder worden deze pijlers uitgesplitst op leerling-, klas- en schoolniveau.

Op leerlingniveau

Steunles

- Leerlingen met specifieke taalbehoeften nemen deel aan een periodiek steunprogramma Nederlandse taalvaardigheid. Dit programma meet specifieke taalvaardigheden en monitort de ontwikkeling. AVG-technisch is het niet mogelijk om hier leerlinggegevens te vermelden.
- Leerlingen met een TOS hebben baat bij specifieke taalhulp. AVG-technisch is het niet mogelijk om hier leerlinggegevens te vermelden.

Op klasniveau

Klas	Taalniveau Cito 0	Gewenst niveau Cito 2	Streefniveau na Cito 1
Z1A	85,7% <1F 14,3% 1F 0% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	70% <1F 30% 1F 0% 2F
Z1B	57,1% <1F 35,7% 1F 7,1% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	45% <1F 40% 1F 15% 2F
Z1C	69,2% <1F 23,1% 1F 7,7% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	58% <1F 30% 1F 12% 2F
Z1D	73,3% <1F 26,7% 1F 0% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	65% <1F 32% 1F 3% 2F
Z1E	77,8% <1F 22,2% 1F 0% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	65% <1F 30% 1F 5% 2F
Z1F	26,3% <1F 52,6% 1F 21,1% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	15% <1F 63% 1F 22% 2F
Z1M	33,3% <1F 55,6% 1F 0% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	20% <1F 65% 1F 15% 2F

Klas	Taalniveau Cito 1	Gewenst niveau Cito 2	Streefniveau na Cito 2
Z2A	91,7% <1F 8,3% 1F 0% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	75% <1F 25% 1F % 2F
Z2B	80% <1F 20% 1F 0% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	68% <1F 30% 1F 2% 2F
Z2C	64,7% <1F 11,8% 1F 17,6% 2F 5,9% 3F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	50% <1F 20% 1F 15% 2F 15%

Z2D	83,3% <1F 0% 1F 16,7% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	70% <1F 10% 1F 20% 2F
Z2E	50% <1F 26,3% 1F 31,6% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	40% <1F 30% 1F 30% 2F

Klas	Taalniveau Cito 2	Gewenst niveau Cito 3	Streefniveau na Cito 3
Z3A	81,9% <1F 18,1% 1F 0% 2F	20% 1F 60% 2F 20% 3F	65% <1F 30% 1F 5% 2F
Z3B	46,2% <1F 30,8% 1F 23% 2F	20% 1F 60% 2F 20% 3F	30% <1F 40% 1F 30% 2F
Z3C	26,7% <1F 53,3% 1F 20% 2F	20% 1F 60% 2F 20% 3F	20% <1F 60% 1F 20% 2F
Z3D	41,7% <1F 58,3% 1F 0% 2F	20% 1F 60% 2F 20% 3F	30% <1F 60% 1F 10% 2F
Z3E	38,9% <1F 55,6% 1F 5,6% 2F	20% 1F 60% 2F 20% 3F	25% <1F 60% 1F 15% 2F
Z3F	9,1% <1F 45,5% 1F 45,5% 2F	20% 1F 60% 2F 20% 3F	0% <1F 50% 1F 50% 2F
Z3M	11,8% <1F 11,8% 1F 70,6% 2F 5,9% 3F	20% 1F 60% 2F 20% 3F	5% <1F 20% 1F 60% 2F 15% 3F

Klas	Taalniveau Cito 3	Gewenst niveau na CSE	Streefniveau na CSE
Z4A	66,7% <1F 22,2% 1F 11,1% 2F 0% 3F	20% 1F 60% 2F 20% 3F	40% 1F 60% 2F 0% 3F
Z4B	58,3% <1F 41,7% 1F 0% 2F 0% 3F	20% 1F 60% 2F 20% 3F	40% 1F 60% 2F 0% 3F
Z4C	38,9% <1F 50% 1F 11,1% 2F 0% 3F	20% 1F 60% 2F 20% 3F	20% 1F 60% 2F 20% 3F
Z4D	50% <1F 40% 1F 10% 2F 0% 3F	20% 1F 60% 2F 20% 3F	35% 1F 60% 2F 5% 3F
Z4E	8,3% <1F 41,7% 1F 50% 2F 0% 3F	20% 1F 60% 2F 20% 3F	25% 1F 65% 2F 10% 3F
Z4M	37,5% <1F 50% 1F 12,5% 2F 0% 3F	20% 1F 60% 2F 20% 3F	20% 1F 65% 2F 15% 3F

Op schoolniveau

(Her)invoering Taalgericht Vakonderwijs (TVO) (taalsteun)

- Wat hebben leerlingen nodig om de abstracte taal van het vakonderwijs beter te begrijpen en te kunnen gebruiken? Gerichte aandacht voor taal in het vakonderwijs betekent dubbele winst: de leerling begrijpt het vak beter en werkt tegelijkertijd aan taalvaardigheid. Vakdocenten ondervinden vaak problemen bij het aanbieden van de leerstof, omdat leerlingen onvoldoende de taal beheersen om teksten uit het boek te kunnen begrijpen. Daarom is iedere vakles tevens een taalles. Taalgericht vakonderwijs gaat uit van context (voorkennis/voorspellen), interactie (pratend en schrijvend leren) en taalsteun (hulp bij begrijpen en produceren van (vak)taal/feedback op taalgebruik). Een taalcoördinator kan vakdocenten tips geven om hun vakles taalkundig toegankelijker te maken voor leerlingen en zo prestaties te verbeteren.

Schooltaalwoorden en vaktaalwoorden (taalsteun)

- Vmbo-leerlingen moeten aan het eind van de middelbare school de [basiswoordenlijst vmbo](#) beheersen. Deze woorden worden gebruikt in het centraal schriftelijk eindexamen. Het personeel is onvoldoende op de hoogte van deze basiswoordenlijst die geldt voor **alle vakken** op het vmbo. Geadviseerd wordt om deze vaktaalwoorden door secties over de jaarlagen te laten verdelen en te behandelen. Leerlingen kunnen de vaktaalwoorden leren door middel van WRTS, Quizlet, Drillster, Wordle, Woordwol.nl, Socrative, Quiziz of een woordenschapschrift. Maak deze woorden ook zichtbaar door de school.

DAT naar CAT (taalsteun)

- Er is onvoldoende aandacht voor de overstap van **D**agelijks **A**lgemeen **T**aalgebruik naar **C**ognitief **A**lgemeen **T**aalgebruik door vakdocenten. De veelal schriftelijke, gecomprimeerde schooltaal is minder contextafhankelijk en heeft een grotere cognitieve complexiteit dan dagelijks taalgebruik over eenzelfde onderwerp. Het inzicht is dat leerlingen met Nederlands als tweede taal of taalzwakke leerlingen bijzonder belang hebben bij een doordachte stap van CAT naar DAT. Aandacht voor contextualisering, maar vervolgens ook een doordachte overgang maken van praten naar lezen en schrijven, van mondeling naar schriftelijk taalgebruik.

Schrijfkaders (taalsteun)

- Er zijn geen universele schrijfkaders aanwezig. Dit creëert onduidelijkheid onder leerlingen. Schrijfkaders bieden overzicht en duidelijk en een mogelijkheid voor een positieve taalontwikkeling bij alle vakken. Schrijfkaders kunnen kaders geven aan het maken van werkstukken, PowerPoint-presentaties of boekverslagen. Schrijfkaders kunnen leerlingen ook helpen met het formuleren van correcte antwoorden op toetsen. Leerlingen moeten de tekst aanvullen, bijvoorbeeld op basis van voorkennis of het geleerde. De mate van steun bij het schrijfkader kan variëren: alleen beginzinnen zijn gegeven; de te gebruiken vakwoorden zijn aangegeven; er wordt aangegeven dat er gebruikgemaakt moet worden van een eerder gemaakt schema. Schrijfkaders worden gebruikt om leerlingen te leren verbanden te leggen en te beschrijven, signaalwoorden te gebruiken, vakinhoudelijke kennis te ordenen en correct te formuleren.

Toetsing

- Ontwikkelen eenheid van handelen in academisch taalgebruik op toetsen en in te leveren academische documenten.

Professioneel taalgebruik in werk- en leeromgeving

- Verbeteren van de taalvaardigheid in officiële schriftelijke documenten. Op dit moment staan er spel- en formuleringsfouten in verschillende schooldocumenten. Denk aan het programma van toetsing en afsluiting, schriftelijke communicatie richting ouders, gepubliceerde documenten op o.a. Magister, (digitale) berichtgeving op diverse schermen in de school en officiële documenten richting ouder(s)/verzorger(s).

Creëren draagvlak rondom taalbeleid

- Bewustwording van het personeel en leerlingen rondom de aanwezige taalachterstanden en de essentie van leesvaardigheid. Bewustwording van eigen taalniveau en -gebruik.

Creëren taalrijke omgeving

- Inrichten betekenisvolle bibliotheek en het zichtbaar maken van school- en vaktaalwoorden.

Didactisch verantwoord steunprogramma Nederlands (taalsteun)

- Leerlingen met een achterstand hebben recht op een steunprogramma. Voor leesvaardigheid is dit al ontwikkeld. Voor schrijfvaardigheid en woordenschat moet dit nog ontwikkeld worden. Geadviseerd wordt om in de brugklas een extra vorm van gecombineerde steunles te ontwikkelen voor NT2-leerlingen of leerlingen met een overkoepelende taalachterstand.

5. Acties

Hieronder worden alle acties in schema gebracht.

Actie	Uitvoerende(n)	Tijdsbestek	Evaluaties
Leerlingniveau			
Steunles	Sectie Nederlandse taalvaardigheid	Schooljaar 2022-2023	18-05-2023: programma steunles Nederlandse leesvaardigheid ontwikkeld en ingevoerd.
RT voor leerlingen met een TOS	Remedial teacher	constant	
Klasniveau			
Ontwikkeling taalniveau Z1A t/m Z4M	Vakdocenten / zorgcoördinator/ leerlingbegeleider/ onderwijsassistent	Schooljaar 2022-2023	18-05-2023: streefniveaus klas 2 behaald.
Schoolniveau			
(her)invoering TVO		Schooljaar 2023-2024	18-05-2023: Draagvlak onder OP gecreëerd a.d.h.v. presentatie tijdens teamoverleg.
Schooltaalwoorden	Vaksectie Nederlands	Schooljaar 2022-2023	18-05-2023: Overleg met sectievoorzitters heeft plaatsgevonden. Invoeren per schooljaar 23-24.
Vaktaalwoorden	vaksecties	Schooljaar 2022-2023	
Schrijfkaders	Werkgroep taalbeleid	Schooljaar 2023-2024	18-05-2023: Oproep werkgroepleden uitgezet.
Taalbeleid in PTO/PTD/PTA	Werkgroep taalbeleid/ toetscommissie	Schooljaar 2023-2024	18-05-2023: Schooltaalwoorden worden verwerkt in vakwerkplannen per 23-24.
Draagvlak creëren taalbeleid	MT/taalcoördinator	Start 2023 – geen einddatum	18-05-2023: Draagvlak onder OP gecreëerd a.d.h.v. presentatie tijdens teamoverleg.
Inrichten taalrijke omgeving	Diverse medewerkers	Start 2023 – geen einddatum	18-05-2023: Grote aantallen nieuwe leesboeken aangeschaft.

6. Begroting

Hier zijn nog geen afspraken over gemaakt.

Pijler 1: Het creëren van een taalrijke omgeving.
Pijler 2: Het ontwikkelen van vakspecifieke taalsteun.
Pijler 3: Er moet een eenheid van handelen ontwikkeld worden in het taalgebruik van leerlingen op toetsen en in te leveren academische documenten.
Pijler 4: Het ontwikkelen van extra ondersteuning en/of RT voor leerlingen met een taalachterstand (in de brugklas).

7. Monitoren en bijstellen

A. Hoe volgen en in kaart brengen of de acties behoorlijk worden uitgevoerd?

In samenwerking met het MT wordt er een taakverdeling gemaakt voor de gestelde doelen. Het MT heeft een aansturende en controlerende rol in het monitoren van het taalbeleid. Het MT bewaakt de kwaliteit van het taalbeleid in samenwerking met de taalcoördinator. De taalcoördinator is verantwoordelijk voor het in kaart brengen van het proces en deze te evalueren om de zes maanden. De taalcoördinator legt verantwoording af bij de betreffende teamleider(s). Het taalbeleidsplan wordt elk schooljaar geëvalueerd en bijgesteld waar nodig.

B. Hoe volgen en in kaart brengen of de doelstellingen worden bereikt?

Bij een goed uitgevoerd taalbeleidsplan zou er een positieve ontwikkeling in de taalvaardigheid van leerlingen moeten ontstaan. Dit kan worden gemeten aan de hand van de CITO-volgttoetsen. Na een tijdbestek van maximaal 4 jaar zou er een verschil in het CSE-gemiddelde zichtbaar moeten kunnen zijn. Bij de steunlessen Nederlands maken leerlingen opdrachten voor cijfer en worden er leestoetsen afgenomen om het leerproces cijfermatig weer te kunnen geven. Aan het eind van elk schooljaar wordt het taalbeleidsplan geëvalueerd en geactualiseerd door de taalcoördinator. Het MT controleert de actualisatie en gaat in gesprek met de taalcoördinator over onder andere de opbrengsten van het ingevoerde en uitgevoerde taalbeleid.

8. Evaluaties

In dit hoofdstuk worden de pijlers uit het taalbeleid geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Actuele ontwikkelingen worden beschreven en geanalyseerd.

Evaluatie 18 mei 2023: resultaten cito 2 bekend

Context/aanleiding

Begin schooljaar 2023-2023 is de opdracht aan de sectie Nederlands gegeven om leerlingresultaten te verbeteren op basis van een grondige analyse van de huidige situatie en het aanpassen van het programma waar nodig. Een uitvoerige beschrijving van deze context is te vinden in het Zuiderlicht Taalbeleidsplan 2022-2027. Deze evaluatie betreft de resultaten van Cito 2, afgenomen in leerjaar 2, schooljaar 2022-2023.

Aanpassingen per schooljaar 2022-2023

- Wijziging van onderwijsgevend personeel;
- Aanpassing lesprogramma en lesinhoud per leerjaar a.d.h.v. nieuw vakwerkplan;
- Invoering schooltaalwoorden;
- Invoering zelfstandig lezen tijdens de vakles;
- Invoering hulpkaarten;
- Invoering bonuspunten op toetsen;
- Nieuwe toetsen inclusief taalhulp in de onderbouw.

Resultaten

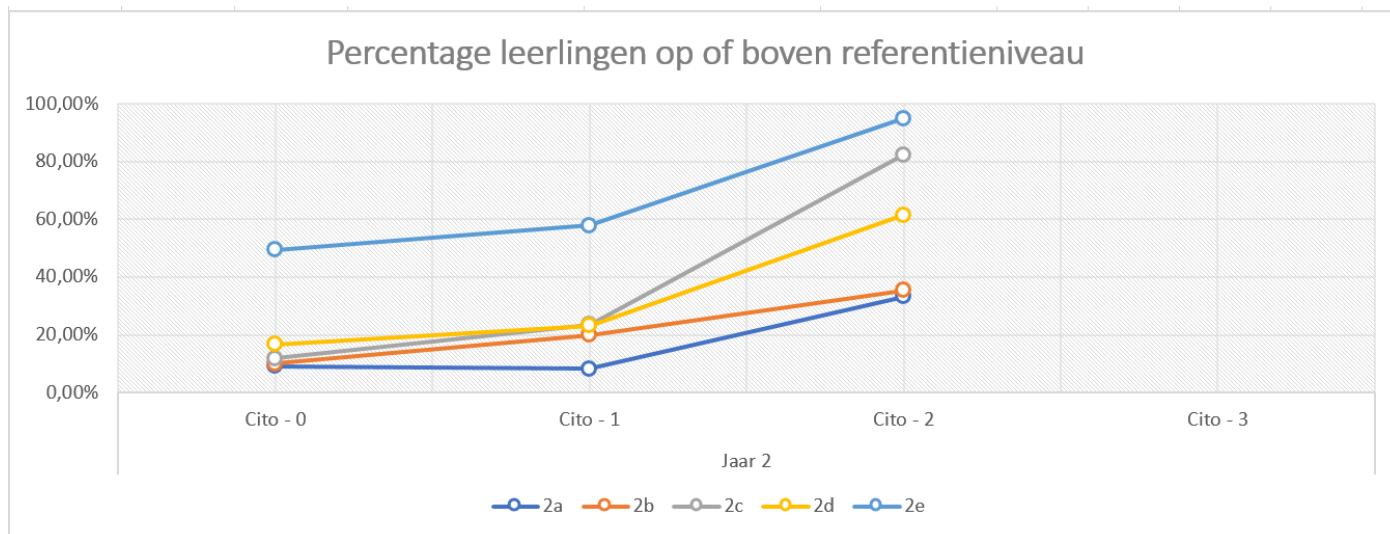
In onderstaand tabel is weergegeven:

- het functioneringsniveau per klas na afname Cito 1;
- het landelijk gewenste niveau na afname Cito 2;
- het aangepaste streefniveau, gericht op leerlingen van het Zuiderlicht College;
- de behaalde resultaten Cito 2.

Klas	Taalniveau Cito 1	Gewenst niveau Cito 2	Streefniveau na Cito 2	Resultaat
Z2A	91,7% <1F 8,3% 1F 0% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	75% <1F 25% 1F 0% 2F	66,6% <1F 33,3% 1F 0% 2F
Z2B	80% <1F 20% 1F 0% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	68% <1F 30% 1F 2% 2F	61,5% <1F 38,5% 1F 0% 2F
Z2C	64,7% <1F 11,8% 1F 17,6% 2F 5,9% 3F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	50% <1F 20% 1F 15% 2F 15% 3F	17,6% <1F 41,2% 1F 41,2% 2F 0% 3F
Z2D	83,3% <1F 0% 1F 16,7% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	70% <1F 10% 1F 20% 2F	38,5% <1F 61,5% 1F 0% 2F
Z2E	50% <1F 26,3% 1F 31,6% 2F	20% <1F 60% 1F 20% 2F	40% <1F 30% 1F 30% 2F	5% <1F 45% 1F 45% 2F 5% 3F

Leerlingontwikkeling

In onderstaande grafiek is de taalontwikkeling per klas weergegeven. Uitgangspunt is dat leerlingen eind klas 2 een referentieniveau van minimaal 1F bezitten. 100% geeft aan dat de gehele klas een niveau van minimaal 1F beheerst.

Conclusie

Zowel de tabel als de grafiek geven een **positieve ontwikkeling in leerlingresultaten** weer. Alle tweedejaars klassen hebben het afgelopen schooljaar een groei doorgemaakt, waarvan klas Z2C de grootste vooruitgang laat zien. **De veranderingen die zijn doorgevoerd hebben geleid tot een succesvolle begeleiding van leerlingen naar referentieniveau 1F.** Een ontwikkelpunt is het verbeteren/vergroten van het leerstofaanbod op 2F-niveau, zodat leerlingen ook sneller door kunnen groeien naar niveau 2F.

Verwachting

De gedane aanpassingen laten zien dat er een groei aanwezig is in de taligheid van de leerlingen. Op dit moment wordt de doorlopende leerlijn Nederlandse taal verder aangepast. Bij aanvang van schooljaar 2023-2024 zijn in leerjaar 3 dezelfde aanpassingen doorgevoerd als in de huidige leerjaar 2. Dit zou voor een continuerende talige groei bij de leerlingen moeten zorgen. Een uitdaging voor de deze doelgroep zou het wegvallen van de talige hulp op toetsen in leerjaar 3 kunnen zijn. Toekomstige docenten in leerjaar 3 moeten hier rekening mee houden.

Adviezen

- Gebruik hulpkaarten / woordenlijsten bij leestoetsen in leerjaar 3, periode 1;
- Continuering (zelfstandig) lezen in de vakles Nederlands;
- Continuering aanbieden schooltaalwoorden;
- Toetsen leerjaar 3 ook vormgeven op basis van vernieuwd vakwerkplan;
- Bonuspunten op toetsen (gebaseerd op weinig tot geen spelfouten) ook toepassen in leerjaar 3.

Bijlage 1: resultaten enquête 'stand van zaken taalgericht vakonderwijs volgens het personeel'

1. Stelling: De taak om de taalvaardigheid in het Nederlands te ontwikkelen bij leerlingen is vooral een taak van de docenten Nederlands.

[Meer details](#)

 Inzichten

 helemaal mee eens	0
 mee eens	1
 oneens	7
 helemaal mee oneens	3

2. Stelling: Tijdens lezen in invaluren is het bevorderen van leesvaardigheid geen doel op zich; het is alleen een middel om deze uren op een goede manier in te vullen.

[Meer details](#)

 Inzichten

 helemaal mee eens	0
 mee eens	4
 oneens	7
 helemaal mee oneens	0

3. Stelling: Mijn leerlingen zijn voldoende taalvaardig (op de verschillende deelgebieden leesvaardigheid, formuleren en woordenschat).

[Meer details](#)

 Inzichten

● helemaal mee eens	0
● mee eens	2
● oneens	9
● helemaal mee oneens	0

4. Stelling: Elke docent is taaldocent

[Meer details](#)

● helemaal mee eens	2
● mee eens	8
● oneens	1
● helemaal mee oneens	0

5. Stelling: Ik werk in mijn lessen aan de verbetering van taalvaardigheid van mijn leerlingen.

[Meer details](#)

● helemaal mee eens	2
● mee eens	8
● oneens	0
● helemaal mee oneens	1

6. Stelling: Ik ben voldoende in staat om incorrect taalgebruik bij leerlingen te signaleren en te corrigeren.

[Meer details](#)

 Inzichten

● helemaal mee eens	5
● mee eens	6
● oneens	0
● helemaal mee oneens	0

7. Stelling: Ik corrigeer incorrect taalgebruik bij leerlingen (mondeling en/of schriftelijk).

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

● helemaal mee eens	3
● mee eens	6
● oneens	2
● helemaal mee oneens	0

8. Stelling: Mijn leerlingen zouden hogere scores halen bij toetsen en examens als hun niveau van taalvaardigheid hoger zou zijn.

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

● helemaal mee eens	5
● mee eens	6
● oneens	0
● helemaal mee oneens	0

9. Stelling: Ik ben op de hoogte van het bestaan van de referentieniveaus taal.

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

● helemaal mee eens	3
● mee eens	6
● oneens	2
● helemaal mee oneens	0

10. Stelling: Ik weet wat er volgens de referentieniveaus taal verwacht wordt van de leerlingen aan wie ik lesgeef.

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

● helemaal mee eens	1
● mee eens	3
● oneens	5
● helemaal mee oneens	2

11. Stelling: Docenten moeten op het gebied van taalvaardigheid in elk geval hbo-niveau (3F) beheersen en minimaal het vereiste uitstroomniveau van de leerlingen aan wie zij lesgeven (vmbo = 2F, havo = 3F, vwo = 4F).

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

helemaal mee eens	5
mee eens	6
oneens	0
helemaal mee oneens	0

12. Ik vind het nodig om mijn eigen taalvaardigheid bij te spijkeren.

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

helemaal mee eens	1
mee eens	3
oneens	5
helemaal mee oneens	2

13. Wat zou het Zuiderlicht College kunnen verbeteren op het gebied van taalbeleid volgens jou?

[Meer details](#)

11

Antwoorden

Meest recente antwoorden

"Kwaliteit taalvaardigheid docenten"

"Geen idee"

"Zelf foutloos zijn in de communicatie (site, brieven enz)"

14. Stelling: Ik tel een schriftelijk antwoord goed op basis van inhoud, formulering telt niet mee.

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

Eens	10
Oneens	1

15. Stelling: Een goed antwoord hoort ook goed geformuleerd te zijn (onder 'goed geformuleerd' verstaan we antwoorden in een correcte zin, niet in losse woorden).

[Meer details](#)

● Eens	8
● Oneens	3

16. Mijn leerlingen moeten (op toetsen) antwoorden in hele zinnen.

[Meer details](#)

● Eens	8
● Oneens	3

17. Ik tel spelfouten mee in de beoordeling van toetsen.

[Meer details](#)

Inzichten

● Eens	3
● Oneens	8

18. Ik tel formuleringsfouten mee in de beoordeling van toetsen (een formuleringsfout is een fout in de opbouw van de zin).

[Meer details](#)

Inzichten

● Eens	3
● Oneens	8

19. Stelling: Een leerling zonder spelfouten in een toets zou bonuspunten moeten krijgen.

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

20. Stelling: Spel- en/of formuleringsfouten moeten afgetrokken worden van het behaalde cijfer.

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

21. Ik gebruik dezelfde lay-out voor al mijn toetsen.

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

22. Ik corrigeer incorrect taalgebruik op toetsen.

[Meer details](#)

23. Stelling: Elke docent is in staat om fouten in hoofdletter- en interpunctiegebruik te signaleren.

[Meer details](#)

24. Stelling: De taalvaardigheid van leerlingen zou verbeteren als er bij elke schriftelijke toets geantwoord zou moeten worden in hele zinnen.

[Meer details](#)

Inzichten

25. Stelling: In elk schriftelijk antwoord zou vakjargon gebruikt moeten worden.

[Meer details](#)

Inzichten

26. Stelling: Als alle toetsen op het Zuiderlicht College zowel dezelfde lay-out als taalvaardigheidseisen bezitten, biedt dit voorspelbaarheid en structuur voor de leerling. Het taalvaardigheidsniveau zou een snellere ontwikkeling doormaken.

[Meer details](#)

27. Wil je verder nog iets kwijt met betrekking tot het vergroten van de taalvaardigheid op het Zuiderlicht College?

11 Antwoorden

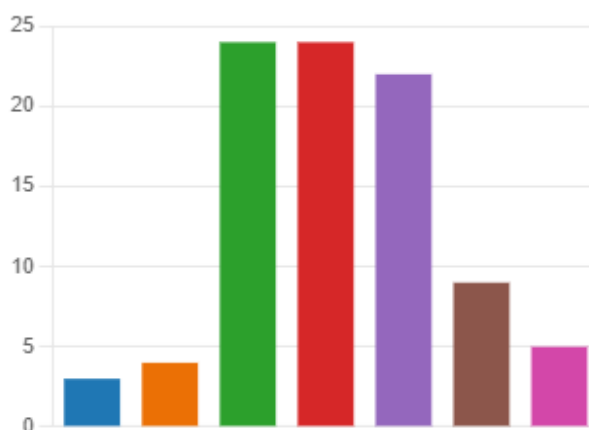
ID ↑	Naam	Antwoorden	Taal
1	anonymous	Een goed en uitvoerbaar taalbeleid zou fijn zijn.	Ned
2	anonymous	Vraag 20 mist een antwoordmogelijkheid. Bij veel vragen zou ik twee antwoorden kunnen geven. Hebben we het over PTA/PTD/PTO?	Ned
3	anonymous	Het zou goed zijn een uniforme lay-out te gebruiken bij toetsen. Deze is er nu niet. Het is niet duidelijk wat we van de leerlingen verwachten mbt spelling en formulering bij toetsen. We stellen hierdoor onvoldoende eisen.	Ned
4	anonymous	https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/politiek/artikel/5301644/leesvaardigheid-inspectie-onderwijs-basissschool-kinderen-steeds	Ned
5	anonymous	.	Ned

6	anonymous	Ik heb een paar vragen ingevuld omdat het moest. Maar ik ben geen docent en neem geen toetsen af. Met betrekking tot het vergroten van taalvaardigheid: Sommige mentoren lezen voor in de onderbouw met als doel: genieten van taal en verbeeldingskracht. Zeker onze doelgroep kan hiervan genieten, omdat ze het niet erg gewend meer lijken te zijn. Ook al vinden de leerlingen het aanvankelijk wel nog stom, ze worden heel rustig van luisteren. Ook lijkt me samen lezen en klassikaal nabespreken af en toe waardevol. Met oog voor onze in cultureel opzicht gevarieerde populatie zou er mogelijk meer aandacht kunnen komen voor andere/meer orale tradities: verhalenvertellers? Uitnodigen op school? workshops verhalen vertellen? verhalen schrijven?	Ned
7	anonymous	-	Ned
8	anonymous	Ik heb altijd moeite gehad om leerlingen structureel aan het lezen te krijgen en het leesplezier te vergroten. Dit is denk ik herkenbaar voor alle docenten.	Ned
9	anonymous	nee	Ned

Bijlage 2: resultaten enquête ‘stand van zaken taalgericht vakonderwijs volgens leerlingen’

1. Wat voor cijfer geef jij je eigen Nederlandse taalvaardigheid?

[Meer details](#)

2. Waarom geef je jezelf dit cijfer?

91 Antwoorden

ID ↑	Naam	Antwoorden
1	anonymous	Ik kan het prima
2	anonymous	Omdat ik het wel moeilijk vind maar ik kan het meeste wel
3	anonymous	Omdat ik vind dat ik het matig kan niet heel goed maar ook niet heel slecht
4	anonymous	Omdat ik niet goed ben in woordenschat
5	anonymous	Omdat het k het gewoon neutraal vind
6	anonymous	Soms kloppen me zinnen niet en weet soms niet waar me punten en comma's moeten
7	anonymous	Omdat ik soms niet zo goed kan huitsprken of de volgorde van tij moeilijk vind te spreken
8	anonymous	ik ben er niet slecht in maar ook niet al te goed
9	anonymous	Omdat ik wel Nederlands kan alleen ik maak wel soms fouten

10	anonymous	Gewoon kan t wel oké
11	anonymous	Ik haal gewoon goeie cijfers maar soms kan het met spreken wel wat beter
12	anonymous	Omdat ik Nederland wel prima vind
13	anonymous	Omdat ik opzich best wel slecht ben in Nederlands
14	anonymous	Omdat qua uitspreken gaat het goed maar qua brieven schrijven en al die dingen . Gaat het niet zo heel goed
15	anonymous	Ik vind Nederlands praten zelf een beetje moeilijk dus in de les heb ik ook dus problemen.
16	anonymous	Omdat ik nooit heel goed scoor voor Nederlandse toetsen (vooral lees toetsen)
17	anonymous	Omdat ik er meestal wel uitkom alleen soms zeg ik bij voorbeeld "die tafel"
18	anonymous	Gewoon

19	anonymous	Omdat ik dat vind
20	anonymous	Ik ben wel goed in grammatica maar het lezen en het spreken voor mij is heel erg lastig
21	anonymous	Ik vind dat ik er wel goed in ben. Maar toch snap ik nog niet alle woorden
22	anonymous	Ik ben er niet goed in
23	anonymous	Ik ben wel goed in grammatica maar met lezen en praten is het moeilijk voor me
24	anonymous	ik ben best goed in nederlands
25	anonymous	Ik vind me Nederlands normaal
26	anonymous	Omdat ik mezelf goed Nederlands vind spreken
27	anonymous	Omdat ik het gewoon normaal kan niet goed niet slecht
28	anonymous	Omdat ik er soms nog moeite mee heb, maar het meeste snap ik wel snel.

29	anonymous	Ik heb dyslexie
30	anonymous	Ben er niet slecht in maar ook niet heel goed in
31	anonymous	Ben er niet goed in
32	anonymous	Omdat ik zelfverzekerd ben over dat ik het best goed kan
33	anonymous	Weet niet
34	anonymous	Zelf struggel ik een beetje met mondeling.
35	anonymous	Idk
36	anonymous	Omdat ik best goed ben in Nederlands
37	anonymous	Omdat het soms moeilijk is
38	anonymous	Ik vind mijn Nederlands best goed, maar soms dat praat ik Nederlands en Engels door elkaar
39	anonymous	Omdat ik het niet een leuk vak vindt

40	anonymous	Omdat soms maak ik wat spel fouten
41	anonymous	Omdat sommige zinnen/woorden zijn niet goed of ze kloppen niet.
42	anonymous	omdat ik goed ben
43	anonymous	Omdat ik niet altijd de beste ben in Nederlands:)
44	anonymous	Omdat ik soms moeite heb met lezen maar meestal niet
45	anonymous	Woordenschat
46	anonymous	Omdat ik het onder de knie heb
47	anonymous	ik vindt het soms wel lastig
48	anonymous	Ik vind het makkelijk
49	anonymous	Omdat ik best wel moeite heb bij Nederland
50	anonymous	Ik vind dat ik best wel goed ben in Nederlands

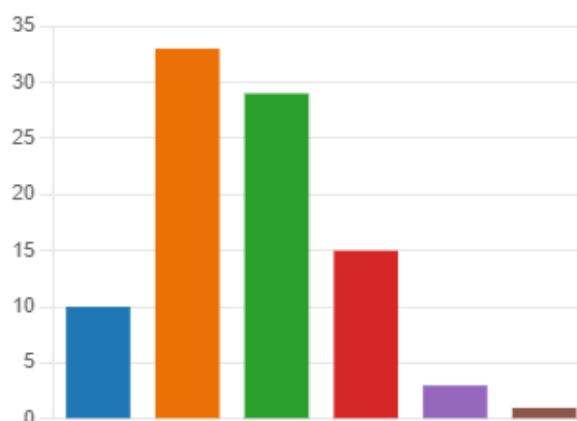
51	anonymous	Omdat ik wel gewoon Nederlands kan praten en begrijpen maar spellen en woord volgorde zijn niet zo goed
52	anonymous	Mijn woordenschat is nogal klein, ook is mijn spelling vaak fout.
53	anonymous	Omdat ik het soms makkelijk vond maar soms nog wel moeilijk
54	anonymous	Omdat ik dyslexie heb en ik vin taal daardoor heel lastig
55	anonymous	Want het is niet zo goed
56	anonymous	Soms snap ik iets niet zo goed tijdens het lezen
57	anonymous	Omdat ik niet echt van lezen hou
58	anonymous	omdat ik vind dat ik goed ben in nederlands
59	anonymous	Ik ben niet het bezt in lezen
60	anonymous	Omdat ik nederlands kan
61	anonymous	Indy het makkelijk behalve de woordenschat
62	anonymous	Omdat ik goed ben in nederlands
63	anonymous	Omdat ik slim ben
64	anonymous	Ik kan alleen een ding niet
65	anonymous	Omdat ik kan gwn Nederlands praten en schrijven en dat is het belangrijkste
66	anonymous	Nonsense
67	anonymous	Ik heb me zelf een 8 geven omdat ik het voor mij gevoel wel goed Nederlands Kan
68	anonymous	Omdat ik het goed kan
69	anonymous	Omdat mijn nederlands is goed maar niet heel goed
70	anonymous	Ligt rraan als het makkelijk is
71	anonymous	Omdat ik goed Nederlands kan praten

72	anonymous	Omdat ik paar dingen weet
73	anonymous	Omdat ik ABN praat
74	anonymous	Omdat ik er moeite mee heb
75	anonymous	Omdat ik de taal heb geleerd
76	anonymous	Omdat ik goed Nederlands kan en ben hier geboren
77	anonymous	Omdat gewoon
78	anonymous	ik ben gewoon goed in nederlands
79	anonymous	Omdat ik Nederlands goed kan en gewoon leuk vind haha
80	anonymous	gewoon ik heb hoge cijfers
81	anonymous	Omdat het nog steeds Nederlands is
82	anonymous	Ik ben er niet super goed in maar niet super slecht

82	anonymous	Ik ben er niet super goed in maar niet super slecht
83	anonymous	Omdat ik slecht ben
84	anonymous	Omdat ik niet de beste ben maar ik doe me best altijd
85	anonymous	Gwn
86	anonymous	Omdat ik het denk ik wel goed kan
87	anonymous	Omdat ik goed in Nederland
88	anonymous	Omdat ik niet perfect nederlands kan
89	anonymous	ik vind t oke
90	anonymous	Omdat ik snel dingen begrijp en talen zijn een van mij sterkste vakken
91	anonymous	Omdat ik fluent in engels ben ook al is Nederlands mijn eerste taal kom ik soms niet op mijn woorden

3. Hoeveel talen spreek jij?

[Meer details](#)

4. Welke talen spreek jij allemaal?

[Meer details](#)

80
Antwoorden

Meest recente antwoorden

"Engels en nederlands"

" Nederland Engels Spaans"

"Nederlands, Arabisch, Spaans, Engels, "

5. Begrijp jij altijd wat jouw juf en/of meester zegt in de les?

[Meer details](#)

Inzichten

6. Kan je een voorbeeld geven wanneer of waarom je niet begrijpt wat de juf en/of meester zegt?

[Meer details](#)

28
Antwoorden

Meest recente antwoorden

7. Lees jij graag boeken?

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

8. Waarom lees je niet graag?

[Meer details](#)

58
Antwoorden

Meest recente antwoorden

"Omdat ik niet zo goed weet wat voor soort boeken ik interesse in heb"
"Gaat wel ok wat voor boeken manga vind ik heel leuk om te lezen maar no..."
"teveel letters in een boek"

9. Lees je nu meer of minder dan op de basisschool?

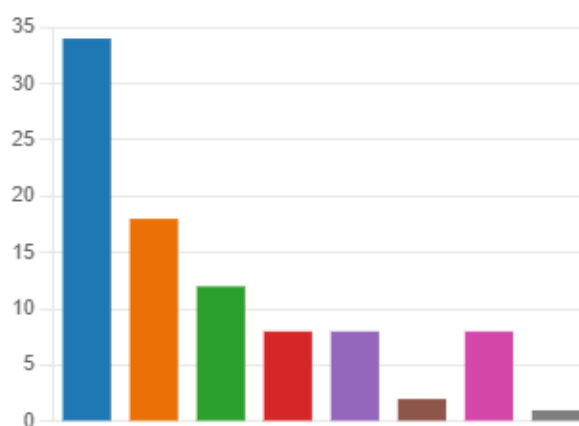
[Meer details](#)

[Inzichten](#)

10. Kan je aangeven hoeveel uren je per week moest lezen op de basisschool?

[Meer details](#)

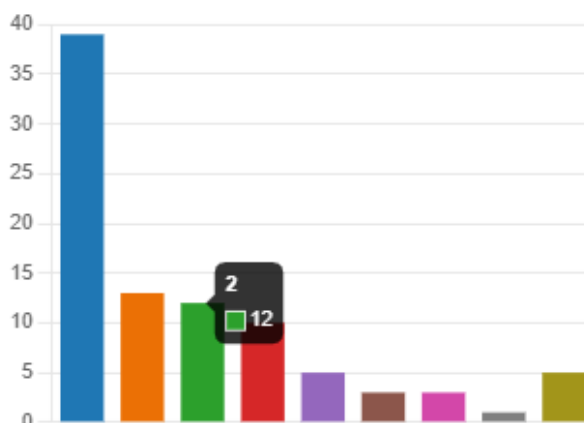

11. Kan je aangeven hoeveel uur je nu gemiddeld per week leest?

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

Minder dan een uur	39
1	13
2	12
3	10
4	5
5	3
6	3
7	1
Meer dan 8	5

12. Bij welk vak(ken) moet je op je taalgebruik letten als je toetsen/werkstukken of andere opdrachten maakt?

91 Antwoorden

ID ↑	Naam	Antwoorden
1	anonymous	Nederlands
2	anonymous	Frans Nederland
3	anonymous	Alles
4	anonymous	Engels
5	anonymous	Nederlands en geschiedenis
6	anonymous	Alle theoretische vakken
7	anonymous	Bvo
8	anonymous	Nederlands, Engels en Frans
9	anonymous	Alle vakken
10	anonymous	Nederlands

11	anonymous	Alle want je moet bij elk vak alles goed schrijven
12	anonymous	Nederlands, Engels, Frans,
13	anonymous	Alle denk ik wel
14	anonymous	Engels en Nederlands
15	anonymous	Geschiedenis, Biologie en Nederlands
16	anonymous	Nederlands
17	anonymous	Alles denk ik????
18	anonymous	Bio
19	anonymous	Engels
20	anonymous	Verzorging biologie Nederlands Engels
21	anonymous	Verzorging, biologie, Nederlands, Engels.

22	anonymous	Nederlands Engels Frans
23	anonymous	Biologie verzorging Engels
24	anonymous	alle vakken
25	anonymous	Nederlands en Engels.
26	anonymous	Nederlands
27	anonymous	Nederlands , engels
28	anonymous	Eigenlijk alle vakken
29	anonymous	Nederlands Engels
30	anonymous	Nederlands en Engels
31	anonymous	Nederlands en engels denk ik
32	anonymous	Bij Nederlands en Engels

33	anonymous	Nederlands
34	anonymous	Alle vakken.
35	anonymous	engels
36	anonymous	Vooral bij toetsen
37	anonymous	Allemaal
38	anonymous	Weet ik niet
39	anonymous	Engels
40	anonymous	Weet ik niet
41	anonymous	Nederlands, Engels, Frans
42	anonymous	alle
43	anonymous	Engels en Nederlands

13. Vind je dat je altijd op je schriftelijke taalgebruik moet letten op school?

[Meer details](#)

 Inzichten

14. *Bij elk vak zou taalgebruik mee moeten tellen in de beoordeling.*

[Meer details](#)

 Inzichten

15. Als mijn Nederlandse taalvaardigheid hoger was, zou ik hogere cijfers scoren.

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

16. Begrijp je altijd alle vragen die worden gesteld op een schriftelijke toets?

[Meer details](#)

[Inzichten](#)

17. Bij welk vak moet je vaak lager nadenken over wat er wordt bedoeld met een vraag?

91 Antwoorden

ID ↑	Naam	Antwoorden
1	anonymous	Taal
2	anonymous	Wiskunde
3	anonymous	Nederlands biologie
4	anonymous	Geschiedenis en af en toe rekenen
5	anonymous	Frans
6	anonymous	Biologie en Nederlands
7	anonymous	Bio
8	anonymous	Biologie en Geschiedenis
9	anonymous	Nederlands
10	anonymous	Ligt er aan

11	anonymous	Geen idee
12	anonymous	Nederlands,
13	anonymous	Denk dat het nu wel geschiedenis is
14	anonymous	Nederlands
15	anonymous	Geschiedenis
16	anonymous	Geschiedenis
17	anonymous	Aardrijkskunde, biologie en soms Nederlands
18	anonymous	Engels
19	anonymous	Engels
20	anonymous	Nederlands, geschiedenis
21	anonymous	Nederlands,Geschiedenis.

22	anonymous	Frans
23	anonymous	Nederlands geschiedenis
24	anonymous	engels
25	anonymous	Nederlands en biologie
26	anonymous	Rekenen
27	anonymous	rekenen
28	anonymous	Biologie
29	anonymous	Nederlands Engels wiskunde
30	anonymous	Rekenen
31	anonymous	Weet ik niet
32	anonymous	Maatschappijkunde

18. Zou je het fijn vinden als vragen op een toets van tevoren worden voorgelezen/verduidelijkt door de juf en/of meester?

[Meer details](#)

 Inzichten

19. Leggen leerkrachten nieuwe woorden op een goede manier uit?

[Meer details](#)

 Inzichten

20. Waarom niet?

24 Antwoorden

ID ↑	Naam	Antwoorden
1	anonymous	Als je het vraagt wel maar heel vaak niet
2	anonymous	(Op mijn oude school) was het vaak dat ze meer de focus op hun les wouden leggen en er laten wel of niet altijd op terug komen
3	anonymous	Soms wel soms niet ligt eraan welke docent
4	anonymous	Soms snap ik het niet als ze het uitleggen dan leggen ze het nog onduidelijker aan
5	anonymous	Meestal te kort en onduidelijk
6	anonymous	Soms wel en soms niet
7	anonymous	daarom niet
8	anonymous	Sommige leggen het goed uit
9	anonymous	Niet altijd

10	anonymous	Sommige wel maar bij sommige woorden noemen ze het een keer en dan moet je het al kunnen weten.
11	anonymous	Omdat soms gaan ze te snel
12	anonymous	Vaak gewoon wel maar soms gebruiken ze meer moeilijkere woorden
13	anonymous	Weet ik niet
14	anonymous	??
15	anonymous	Soms snap ik het nog steeds niet
16	anonymous	Ze doen hele oude manieren en worden boos of geriteerd als je een nieuw en makkelijkere manier vind.
17	anonymous	Licht aan de uitleg
18	anonymous	Ze leggen hetzelfde uit als je je boek
19	anonymous	Omdat het aan een persoon licht
20	anonymous	Ze leggen het niet uitgebreid uit of geven je niet de tijd om notities te maken zodat je het snapt.
21	anonymous	ze zijn zo vaag
22	anonymous	Geen idee
23	anonymous	Als je het niet snapt leggen ze het niet iedere keer nog een keer uit
24	anonymous	K snap het pas na een paar keer

21. Denk je dat leerkrachten weten wanneer woorden onbekend zijn voor leerlingen? Kan je je antwoord uitleggen?

91 Antwoorden

ID ↑	Naam	Antwoorden
1	anonymous	Ja denk wel
2	anonymous	Nee niet altijd
3	anonymous	Ik denk het wel dat leerkrachten weten of iets onduidelijk is of niet
4	anonymous	Nee af en toe niet want ze kunnen het pas weten wanneer je het zegt
5	anonymous	Ja door een gezichts uitdrukking
6	anonymous	Ja
7	anonymous	Ja en nee want soms zeggen ze wel dat als het een moeilijke woord is zeggen ze wel als je het moeilijk vindt dan moet je vragen wat het woord betekent
8	anonymous	ja ze letten er vaak op en proberen je dan te helpen om het beter te snappen
9	anonymous	Nee want elk kind vindt iets moeilijk en het nadere kind niet
10	anonymous	Weet ik niet

11	anonymous	Soms niet soms wel ligt er aan welke docent
12	anonymous	Nee, want ze vragen er niet naar
13	anonymous	Ja vanwege hun gezichts uitdrukken
14	anonymous	Ja want vaak zie het ook een beetje aan die gene
15	anonymous	Soms niet altijd
16	anonymous	Nee want soms kunnen leerlingen ook gewoon niks zeggen als ze het niet weten
17	anonymous	Euh ik denk soms wel misschien als het heel lastig is en ze zien dat wij denken van "wat betekend dit" dat ze het dan gaan uitleggen
18	anonymous	Ja soms maar niet altijd want ze gaan er vanuit dat je het begrijpt omdat je in de 2e zit
19	anonymous	Sommigen wel sommigen niet
20	anonymous	Ja als het een ingewikkeld woord is

21	anonymous	Ja, als ik iets niet snap vraag ik het ook.
22	anonymous	Weet ik niet
23	anonymous	Ja als het een ingewikkeld woord is
24	anonymous	ja, als ze vragen wat betekent dit is het heel stil
25	anonymous	Nee
26	anonymous	Nee
27	anonymous	soms
28	anonymous	Ja, want ze leggen het wel meestal kort uit
29	anonymous	Ja
30	anonymous	Ja want veel hele moeilijke worden weten vaak leerlingen van onze doelgroep niet
31	anonymous	Weet ik niet

32	anonymous	Nee dat weten ze meestal niet maar als er gewoon een vraag er over word gesteld van wat is dat wat betekent dat woord dan word het wel uitgebreid goed uitgelegd
33	anonymous	Nee want ze zitten niet in de leerlings hoofd
34	anonymous	Soms licht eraan hoe de leerling reageert.
35	anonymous	Ja
36	anonymous	Ja ik denk het wel
37	anonymous	Nee niet echt
38	anonymous	Nee ik denk het niet
39	anonymous	Ja denk het wel
40	anonymous	Soms als het bijvoorbeeld een heel moeilijk woordt is
41	anonymous	Ja, denk het wel want als er een lastige woord is staat dat legt hij of zij het wel

42	anonymous	nee
43	anonymous	Ja ik denk als de leerlingen dan verbaasd kijken
44	anonymous	Soms wel soms niet
45	anonymous	Gezichts uitdrukkingen
46	anonymous	Ja
47	anonymous	ik denk van wel want dat kan je zien aan de gezicht uitdrukking
48	anonymous	Nee want ze moeten in onze taal uitleggen
49	anonymous	Nee want dat durven ze niet te zeggen
50	anonymous	Nee vaak denken ze dat we de betekenissen van woorden al weten en dan weet de klas het niet

51	anonymous	Nee want waarschijnlijk denken ze dat we het merendeel wel kennen maar eigenlijk kennen we ook van alles alleen naar whats app taal
52	anonymous	Volgens mij niet, omdat niet iedereen het ook altijd zegt.
53	anonymous	Sommige en ligt eraan of je iets erover vraagt
54	anonymous	Soms wel soms niet
55	anonymous	Nee je moet vragen wat het betekent
56	anonymous	Ja, er zijn veel kenmerken
57	anonymous	Nee want willen snel doorgaan
58	anonymous	nee want ze zeggen het woord opeens en vragen ons wat het betekent
59	anonymous	Ja er zijn een aantal moeilijke woorden in een hoofdstuk
60	anonymous	Ja

60	anonymous	Ja
61	anonymous	Soms maar heel vaak gaan ze er van uit dat we het al weten
62	anonymous	Ja als ze hun vinger opsteken
63	anonymous	Nee meestal met woorden de we meestal niet weten verwachten ze dat we het moeten leren if dat we het volg jaar hat geleerd en word3n die we wel all kennen leggen ze dan uit 😊
64	anonymous	Ja
65	anonymous	Ja want niet iedereen kent het woord
66	anonymous	Niet altijd omdat ze het niet zeggen
67	anonymous	Niet altijd want leerlingen vertellen het niet altijd
68	anonymous	Als het woord ingewikkeld is om te lezen
69	anonymous	Ja, de leerkrachten vragen wat worden betekenen en leggen uit wat het is

70	anonymous	Ja
71	anonymous	Nee want als je niks zegt dan weet de leerlingen dat niet
72	anonymous	Nee
73	anonymous	Nee wand je kan niet in iemand hoofd kijken
74	anonymous	Nee, want dan vertellen ze iets en noemen ze een woord en dat woord is dan soms moeilijk voor mij en weet ik niet wat het betekent en wordt het niet uitgelegd
75	anonymous	Niet altijd soms vragen ze wel "weten jullie wat betekend?"
76	anonymous	Ja want dan weet je niet wat dat betekent
77	anonymous	Weet ik niet
78	anonymous	ja want we moeten nog veel leren
79	anonymous	Ja dat merken ze aan je hoofd

81	anonymous	Ja denk het well
82	anonymous	Nee niet echt
83	anonymous	Dat weet ik niet
84	anonymous	Nee omdat hun slimmer zijn
85	anonymous	Jawel
86	anonymous	Nee ik denk het niet
87	anonymous	Ja
88	anonymous	Ja
89	anonymous	Denk het niet
90	anonymous	Ja maar kan niet zogoed uitleggen
91	anonymous	Ja want meestal vragen ze of we het woord snappen en ze merken het aan onze qezicht

23. Heb je het idee dat leerkrachten een hogere taalvaardigheid bezitten dan leerlingen?

[Meer details](#)

24. Kun je uitleggen waarom je denkt dat docenten geen hogere taalvaardigheid bezitten dan leerlingen?

82 Antwoorden

ID ↑	Naam	Antwoorden
1	anonymous	Weet niet
2	anonymous	Ik vind dat ze dat een beetje hebben maar ze zijn wel slimmer dan de kinderen
3	anonymous	Als het leerkrachten zijn die niet zo goed Nederland spreekt dan niet
4	anonymous	Omdat het docenten zijn
5	anonymous	Nee
6	anonymous	Weet ik niet (want ik weet wat jullie/ze ermee bedoelen)
7	anonymous	nvt
8	anonymous	Omdat hun langer op de aardbol leven dus ook langer Nederlands doen en ook voor Nederlands gestudeerd hebben
9	anonymous	Niet van toepassing

13	anonymous	Ik denk juist wel omdat ze vaak beter weten wat ze bedoelen met uitleg dan ons
14	anonymous	Ik vind dat ze wel hogere taalvaardigheid hebben omdat ze meer kennis hebben dan ons
15	anonymous	?
16	anonymous	Omdat ik denk dat we bij alles wel van elkaar kunnen leren
17	anonymous	De taal leerkrachten kunnen niet al te goed nederlands
18	anonymous	Sommige docenten praten ook met moeilijke worden
19	anonymous	Het ligt eraan als je goed in taalvaardigheid bent
20	anonymous	ze hebben gestudeerd
21	anonymous	?
22	anonymous	Omdat ze ouder zijn en langer hebben gestudeerd

34	anonymous	Ik snap het niet! De (vraag)
35	anonymous	Omdat ze zijn ouder en ze kennen meer woorden
36	anonymous	Want soms heeft een leerkracht iets fout en dan zeggen de leerlingen en dan heeft de leerkracht ook iets geleerd
37	anonymous	nee
38	anonymous	Ze zijn niets voor niets docent geworden
39	anonymous	Hun weten sws al meer dan leerlingen
40	anonymous	Nee
41	anonymous	ik weet het niet
42	anonymous	??
43	anonymous	Hun snappen beter abn en kinderen beter whats app taal

49	anonymous	Ze gebruiken vaak moeilijker woorden
50	anonymous	omdat hun de docenten zijn en ons horen te leren
51	anonymous	Oudee
52	anonymous	Ze praten netjez
53	anonymous	Omdat ze docent zijn
54	anonymous	Want hun zijn ook gewoon dom
55	anonymous	Ze zijn al klaar met school maar het kan zijn dat een leerling slimmer is
56	anonymous	Docenten hebben een hoger IQ
57	anonymous	Ze zijn meer ontwikkeld
58	anonymous	Weet ik niet

64	anonymous	Omdat de helft niet eens ABN praat
65	anonymous	Omdat ze meestal dingen die moeilijk voor ons zijn niet uitleggen
66	anonymous	Zij hebben ervoor gestudeerd.
67	anonymous	Omdat hun langer leven dus meer worden weten
68	anonymous	Nee
69	anonymous	omdat hun cursus hebben gedaan
70	anonymous	Omdat ze net zo slim als ons zijn
71	anonymous	ik weet het niet
72	anonymous	Ze hebben well een hogere taalvaardigheid
73	anonymous	We kunnen niet alles weten